

ABC

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Do pierwszego etapie

(g) W dniu wczorajszym minął dwu i półmiesięczny okres pełnomocnictw, udzielonych rządowi dla usanowania sytuacji budżetowej. Tem samem zakończył się pierwszy z trzech etapów, które w swoim czasie dla akcji rządowej wytknął min. Kwiatkowski. Skuteczność zarządzeń, przeprowadzonych w tym okresie, będzie można w całej pełni ocenić dopiero w nadchodzących miesiącach. W szczególności, o ile o zrównoważeniu budżetu chodzi, to już grudzień wykazał redukcję deficytu o dwie trzecie. Chodzi jednak o to, by przywrócić równowagę budżetową i jego charakter trwały — a to wiąże się nierozdzielnie z ogólną sytuacją gospodarczą państwa i jego siłą płatniczą, która pozostaje na bardzo niskim poziomie.

Taksamo zaś dopiero w miarę upływu czasu pokaże się, czy akcja dostosowania cen przemysłowej do obecnej siły nabywczej pieniądza spełnia nadzieje. Jak dotąd, już się na niej uwiidoczniają poważne rysy, w szczególności zniżka cen nie dociera w należytnym stopniu do bezpośredniego konsumenta.

Okazuje się na tym przykładzie, że naprawa naszych stosunków nie da się przeprowadzić samem tylko wydaniem zarządzeń, ale wymaga odpowiedniego nastawienia we wszystkich kółkach państwa i państwowej. Poza tem zaś hamującą wpłynęło tu nieskoordynowanie poszczególnych części planu rządowego pod względem czasu, jak np. opóźnienie się obniżki taryfy kolejowej, stanowiącej przecież jeden z fundamentów obniżki cen.

Ten brak skoordynowania grozi jednak także i w nadchodzących dwóch dalszych etapach, z których pierwszy ma być poświęcony nawiązaniu kontaktu z życiem gospodarczym kraju i zaktualizowaniu jego działalności, a drugi — stworzeniu planu „systematycznej i organicznej odbudowy życia gospodarczego”. W istocie bowiem obie te rzeczy ściśle się z sobą wiążą i jedynie traktowane łącznie mogą wydać należyte skutki.

I tak np. dyskusja prasowa ogólniejsza, obecnie niemal wyłącznie na sprawie etatyzmu — tak jakby rozwiązanie tego węzła miało stanowić już uniwersalny środek leczniczy na cały nasz kryzys. Tymczasem zaś trzeba sięgnąć o wiele głębiej i zmienić nastawienie do problemów gospodarczych organów całego państwa, które obecnie idzie po linii biurokratycznego formalizmu, a powinno być przeniknięte jednym wielkim planem konstruktywnym.

Ala takiego właśnie planu dotąd jeszcze nie ma. Bez niego zaś wszystkie inne próby będą tylko fragmentami.

Biłowski skazany na 4 lata więzienia

Sąd Okręgowy ogłosił wczoraj wyrok w sprawie b. dyrektora Zakładu Oczyszczania Miasta, Stanisława Biłowskiego.

Akt oskarżenia zarzucał Biłowskiemu dokonanie szeregu przestępstw, polegających na przekupstwie, braniu prowizji od dostawców ZOM-u, nadużyciu władzy i t. p. Zarzuty te sformułowane były w 12-tu punktach.

Sąd Okręgowy uznał, że wina dyr. Biłowskiego została udowodniona jedynie w czterech wypadkach, a mianowicie: 1) że na stanowisku dyrektora Zakładu Oczyszczania Miasta, w okresie od r. 1925 do r. 1934 brał prowizję w wysokości 5 proc. od firm „De Dion Bouton” i „Dunlop”, dostarczających części samochodowe do ZOM-u. Za przestępstwo to Biłowski skazany został na 4 lata więzienia. Kara ta po zastosowaniu amnestji została zmniejszona do 2 lat i 8 miesięcy.

2) że we wrześniu 1933 r. otrzymał od firmy „De Dion Bouton” w czasie swojego pobytu w Sopocie 5.000 zł. tytułem zaliczki na przyszłą prowizję. Za ten czyn Sąd Okręgowy wymierzył mu karę 2 lat więzienia.

3) że zawarł umowę z firmą „Dunlop” na dostawę 20 kompletów części samochodowych za cenę 288.600 zł. bez przetargu i na wygórowanych warunkach, co w konsekwencji naraziło ZOM na stratę około 100.000 zł. Sąd Okręgowy za to przestępstwo wymierzył mu również 2 lata więzienia.

4) że 30 września 1931 r. przekroczył władzę, polecając wypłacić swoim podwładnym przyznana mu przez Zarząd Miejski pożyczkę w wysokości 6-miesięcznych poborów wraz ze skasowanym tymczasem 15-procentowym dodatkiem do pensji, przez co podjął zamiast należnych mu 13.338 zł. 60 gr. — 15.338 zł. 60 gr. za co wymierzono mu karę 1 roku więzienia.

Jako karę łączną Sąd Okręgowy wymierzył b. dyr. Biłowskiemu 4 lata więzienia z zaliczeniem aresztu tymczasowego od dnia 16 października 1934 r. do dnia rozprawy. Nadmienić należy, że trzy ostatnie przestępstwa, za które b. dyr. Biłowski został skazany, nie podlegają ustawie o amnestji.

Co do pozostałych ośmiu punktów oskarżenia Sąd Okręgowy uznał, że wina osk. Biłowskiego nie została udowodniona i wobec tego uniewinnił go z tych zarzutów. Między niemi znajduje się również punkt dotyczący fałszowania bilansów przez Biłowskiego, by uśpić czujność władz miejskich i zapewnić sobie zaufanie przełożonych. Biłowski bowiem w dorocznych sprawozdaniach finansowych z działalności ZOM-u

miał wykazywać stale pewną nadwyżkę dochodów nad rozchodami. Sąd uznał jednak, że wina jego również w tym wypadku nie została udowodniona.

W krótkim uzasadnieniu sentencji wyroku, Sąd Okręgowy podał, że swoje przekonanie o winie osk. Biłowskiego odnosił 4-ch punktów, za które go skazał na podstawie całokształtu okoliczności sprawy, wyjaśnień stron, zeznań świadków, opinii biegłych i całego materiału dowodowego, znajdującego się w aktach sprawy. Biłowski, zdaniem Sądu, był arbitralnym w stosunku do podwładnych, do przełożonych zaś bardzo układowy i usłużny.

Ujawienie czynów, za które Biłowski został skazany, było nie slychane trudne, gdyż „tranzakcje” załatwiane były w cztery oczy. Jednak mimo to wina oskar-

żonego, zdaniem Sądu, została udowodniona.

Jako okoliczność łagodzącą, Sąd wziął pod uwagę długoletnią, sprężystą gospodarkę w ZOM-ie oskarżonego, oraz jego dotychczasową niekaralność. Okolicznością zaś obciążającą b. dyr. Biłowskiego Sąd uznał następujące fakty: że dopuszczał się przestępstw bez potrzeby, gdyż stan materialny jego był dobry i należało je tłumaczyć tylko chęcią zysku, dalej, że nadużył zaufania swoich przełożonych, następnie, że postępowaniem swoim demoralizował podwładnych, a wreszcie, że trwał bez potrzeby groź publiczny.

Na wniosek prokuratora Sąd postanowił utrzymać w mocy dotychczasowy środek zapobiegawczy w postaci aresztu.

Nota Szwecji do Włoch

w sprawie zbombardowania ambulansu

SZTOKHOLM, 15. 1. (PAT.). — Poseł szwedzki w Rzymie złożył wczoraj rządowi włoskiemu notę, w której znajdują się takie stwierdzenia: Ambulans, wyposażony przez szwedzki Czerwony Krzyż dla działalności w Abisynji, w d. 30 grudnia ub. r. stał się przedmiotem bombardowania powietrznych sił włoskich w miejscowości Malka Didaka w prowincji Boronia. Ofiarami tego bombardowania padła znaczna liczba chorych i personel ambulansu. Wśród zabitych znajduje się obywatel szwedzki, lekarz Lundstrom. Inny obywatel szwedzki, lekarz naczelny ambulansu, dr. Hylander, został ranny. Urządzenie ambulansu w znacznej części zostało zniszczone.

Rząd szwedzki przyszedł do przekonania, że ambulans szwedzki był przedmiotem bezpośredniej agresji ze strony lotnictwa włoskiego. Ponieważ chodzi tu o obywateli szwedzkich, którzy, pełniąc

służbę miłosierdzia, zgodnie z konwencją 1929 r., mówiącej o lepszym traktowaniu chorych i rannych w czasie wojny, stali się ofiarą ataku lotnictwa włoskiego, rząd szwedzki czuje się zmuszony założyć wobec rządu włoskiego kategorię protestu przeciwko temu atakowi.

Różne komunikaty włoskie, jak również komunikaty gen. Graziani'ego, przesłany oficjalnie rządowi szwedzkiemu stwierdzają, że bombardowanie, które miało tak fatalne skutki dla ambulansu szwedzkiego, było aktem represji za rzekome pogwałcenie zasad wojennych przez Abisjńczyków. Według opinii rządu szwedzkiego, motyw ten nie może usprawiedliwiać ataku na ambulans szwedzki. Co się tyczy działalności ambulansu, to nie zaszedł żaden fakt, któryby świadczył o nadużyciu przez ambulans znaku Czerwonego Krzyża, i wszystkie tego rodzaju przypuszczenia zostały

przez personel ambulansu uznane bezwzględnie jako błędne.

Rząd szwedzki w zakończeniu żąda ukarania winnych ataku na ambulans.

Nowa sytuacja na morzach

Po opuszczeniu konferencji przez Japonię

LONDYN, 15. 1. (PAT.). „Daily Telegraph”, omawiając opuszczenie konferencji morskiej przez delegację japońską, pisze, iż faktem może być pociągnięcie za sobą doniosłe wypadki na Oceanie Spokojnym. Jeżeli Stany Zjednoczone zdecydują się na wykonanie planu stworzenia nowych baz morskich, wówczas W. Brytania może być zmuszona do zastanowienia się nad swą pozycją strategiczną na Pacyfiku oraz nad obroną Honkongu.

Krok Japonji nie pociągnie jednak za sobą wyścigu zbrojeń, ponieważ W. Brytania i Stany Zjednoczone doszły już do porozumienia między sobą w sprawie stosunku sił morskich. Wyzwajac gest Japonji — pisze dziennik — uczynił rzeczą nieuniknioną uzupełnienie olbrzymiego programu amerykańskiego budowy okrętów, według którego Stany Zjednoczone będą posiadały w roku 1942 największą flotę na świecie.

Żałoba lotnictwa amerykańskiego 18 osób zginęło w samolocie

NOWY JORK, 15. 1. (PAT.). Z Arkansas City donoszą: W katastrofie samolotu pasażerskiego pod Goodwin zginęło 18 osób. Jest to największa katastrofa, jaka dotknęła cywilne lotnictwo amerykańskie.

Okoliczni farmerzy blądziły kilka godzin po moczarach, zanim zdołali odnaleźć miejsce katastrofy. Szczątki samolotu znaleziono rozrzucone w promieniu około 100 m. Zwłoki ofiar katastrofy są tak zniekształcone, że trudno je rozpoznać.

Przyczyna katastrofy nie została dotychczas ustalona. Towarzystwo lotnicze oraz Departament Handlu wdrożyły natychmiastowe dochodzenie celem ustalenia przyczyny katastrofy.

NOWY JORK, 15. 1. (PAT.). — „Daily Mirror” donosi, że sędzia Roberts, członek Najwyższego Trybunału Stanów Zjednoczonych, na którego ręce wysłano zostało nowe podanie w sprawie

Hauptmanna, zginął w katastrofie samolotowej pod Goodwin w stanie Arkansas.

Zachmurzenie zmienne

Na całym obszarze Polski panowała wczoraj pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi opadami śnieżnymi. O godz. 14 termometr wskazywał: 2 stopnie ciepła w Kaliszu, 1 w Poznaniu, Grudziądzu i Bydgoszczy, 0 st. w Warszawie, Gdyni, Krakowie, Cieszyźnie, Tarnopolu, Łucku i Pińsku, 1 stopień mrozu w Łodzi, Kielcach i Przemyśle, 2 w Wilnie, 4 w Zakopanem i 8 na Hali Gai-sienicowej.

Dziś — w dalszym ciągu pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi opadami śnieżnymi. W górach umiarkowany, a poza-tem lekki mróz, przechodzący dniem w odwilż. Umiarkowane wiatry zachodnie i północno-zachodnie.

Zawieszenie zarządu cechu piekarzy m. st. Warszawy

Wobec powziętej w dniu 14 b. m. na zebraniu, zwołanem przez cech piekarzy m. st. Warszawy, uchwały o zupełnie nieuzasadnionej podwyżce cen pieczywa, która miała wynosić 15 do 20 proc., władze zawiesiły działalność zarządu

cechu, wyznaczając na stanowisko tymczasowego zarządcy b. senatora Stefana Wiechowicza.

Dotychczasowym starszym cechu był Bronisław Magiera, podstarszym zaś Kazimierz Jarosz i Antoni Łukasiewicz.

Nareszcie zima w Zakopanem Duży ruch narciarski

ZAKOPANE, 15. 1. Utrzymująca się od soboty mroźna, przeplatana opadem śnieżnym pogoda, przywróciła Zakopanemu i okolicy właściwy o tej porze charakter zimowy, umożliwiając uprawianie sportów zimowych w całej rozciągłości.

Wczoraj uruchomiono tor łyż-

wiarski, który od razu ożywił się zwolennikami tego sportu.

Dzięki utrzymującej się dobrej pokrywie śnieżnej objawia się znaczne ożywienie ruchu narciarskiego i saneczkowego. W związku z zapanowaniem długo oczekiwanych warunków zimowych widoczne jest również ponowne ożywienie się ruchu przyjezdnych.

Skazany na dożywotnie więzienie odszukał 15 świadków swej niewinności

Niecodzienne podanie o rewizję procesu wpłynęło do władz sądowych w sprawie dożywotniego więzienia na św. Krzyżu, Hipolita Piszynskiego. Piszynskiego skazano na dożywotnie więzienie pod zarzutem morderstwa w majątku hr. Dzieduszyckiego w Porytem rodzinny administratora Dobrzyckiego, składającej się z 5 osób. Wspólnik bandyty, Nowicki,

nie doczekał się procesu, gdyż podczas obławy policyjnej spłonął żywcem w stodze siana.

Bandyta siedząc w więzieniu Świętokrzyskiem w drodze korespondencji odszukał 15 świadków, którzy mają stwierdzić jego alibi. obrońca dożywotniego więźnia adw. Hofmoky-Ostrowski wystąpił na tej podstawie o ponowne rozpatrzenie procesu.

Ostatnie dekrety

na mocy ustawy o pełnomocnictwach

Wczorajszy „Dziennik Ustaw” przynosi szereg dekretów Prezydenta Rzeczypospolitej, wydanych na mocy ustawy o pełnomocnictwach, która, jak wiadomo, wygasła z dniem wczorajszym (15 b. m.).

PODATEK PRZEMYSŁOWY

Dekret, zmieniający ustawę o podatku przemysłowym, uchwalony dnia 13 b. m., znosi dotychczasowy system i wprowadza komasację stawek podatku przemysłowego od obrotu.

Dalej uchwalono skumulowanie z podatkiem przemysłowym od obrotu dwóch danin, obciążających obrót i będących z istoty swej podatkiem od obrotu, a mianowicie: a) opłaty stempowej, pobieranej w wysokości 0,22 proc. od umów, rachunków i b) nadzwyczajnej daniny majątkowej. Uchwalono dalej zniesienie systemu dodatków do państwowego podatku przemysłowego od obrotu i wprowadzenie jednolitej stawki, obejmującej oprócz opłaty stempowej i daniny majątkowej, następujące dodatki: a) 15-procentowy dodatek t. zw. nadzwyczajny, b) 10 proc. dodatek t. zw. interwencyjny, c) dodatek komunalny w wysokości 25 proc. podatku państwowego. Skumulowane w ten sposób stawki wynoszą wedle dekretu:

1,2 proc. dla przedsiębiorstw handlu towarowego, skupu zawodowego i samostojnych dostaw przy prowadzeniu ksiąg.

7,1 proc. dla tychże przedsiębiorstw przy braku ksiąg.

1,5 proc. dla drobnych (kategorji VI, VII i VIII świadectw przemysłowych) przedsiębiorstw przemysłowych i rzemieślniczych.

1,9 proc. dla większych przedsiębiorstw przemysłowych przy prowadzeniu ksiąg.

2,5 proc. dla przedsiębiorstw ekspedycyjnych, przewozowych i komunikacyjnych.

6 proc. dla przedsiębiorstw komisyjnych, pośrednictwa handlowego oraz pośredników handlowych.

3 proc. dla pozostałych obrotów.

Z porównania dotychczasowych stawek wynika, iż największą ulgę uzyskały drobne przedsiębiorstwa przemysłowe i rzemieślnicze. Będą one opłacać podatek w wysokości 1,5 proc., podczas gdy obecnie i to bez daniny majątkowej i bez opłaty stempowej obciążenie podatkowe wynosi 1,4 proc. Dalej będą korzystały z ulgi wszystkie przedsiębiorstwa podlegające obecnej 3-procentowej stawce, które powinny opłacać 3,155 proc., bądź te, które podlegają dodatkowi interwencyjnemu 3,355-procentową stawkę.

OBNIŻENIE PODATKU OD ZAPALNICZEK

Dekret zmieniający ustawę o Monopolu Zapalniczym upoważnia Ministra Skarbu do obniżenia w drodze rozporządzeń opłaty monopolowej i podatku od zapalniczek, wprowadza zakaz posiadania zapalniczek niezapalonych w znaczkach podatkowych, przyczem przepisy te tyczą się mogą również zapalniczek przywożonych dla osobistego użytku przez podróżnych. Za posiadanie zapalniczek nieopłaconych względnie posiadania zapalniczek nieopłaconych o platą monopolową przewidziana jest kara nie mniejsza, jak 20 złotych.

KOSZTY SĄDOWE

Ogłoszony będzie dekret upoważniający Ministra Sprawiedliwości do umarzania oraz rokladania na raty zapłaty zaległych w postępowaniu cywilnym a należnych Skarbowi Państwa kosztów sądowych, jeżeli ściągnięcie ich byłoby połączone z niewspółmiernymi trudnościami lub groziłoby dłużnikowi zbyt ciężkimi skutkami.

INFORMACJE O STOSUNKACH GOSPODARCZYCH

Dekret o przedsiębiorstwach zbierania i udzielania informacji o stosunkach gospodarczych przewiduje, iż przedsiębiorstwa takie wolno prowadzić dopiero po uzyskaniu koncesji, których udziela według swobodnego uznania Minister Przemysłu i Handlu. Koncesji nie można udzielić osobie fizycznej nie posiadającej obywatelstwa polskiego lub osobie prawnej mającej siedzibę zagranicą. Koncesje takie nie mogą być również odstępowane i wygasają z chwilą śmierci osoby fizycznej lub likwidacji osoby prawnej.

Pożyczka konsolidacyjna

Konwersja państwowych pożyczek wewnętrznych

Rada Ministrów wśród uchwalonych ostatnio projektów dekretów przyjęła również przedłożony przez p. Ministra Skarbu ważny dekret o konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych. Jak komunikuje Min. Skarbu — myślą przewodnią tego dekretu jest skonsolidowanie rynku wewnętrznych pożyczek państwowych i urealnienie programu ich umorzenia.

Państwowe pożyczki wewnętrzne — jak wiadomo — emitowane były w różnych okresach i warunkach. Kryzys gospodarczy już oddawna wysunął potrzebę konsolidacji tych pożyczek, podobnie, jak zostało to dokonane w zakresie szeregu zobowiązań prywatno- i publiczno- prywatnych. W wytworzonych warunkach gospodarczych zwiększenie obciążenia społeczeństwa na cele tych wydatków ani obecnie, ani w najbliższej przyszłości nie może być przedsięwzięte.

Biorąc powyższe motywy pod uwagę, przeprowadzenie konwersji wewnętrznych pożyczek państwowych stało się rzeczą konieczną. Konwersją objęte będą pożyczki następujące:

5-procentowa państwowa renta

ziemska serji 1, 4-procentowa premjowa pożyczka inwestycyjna, 3-procentowa premjowa pożyczka budowlana serja 1, 5½-procentowa pożyczka budowlana, serja 2, 5-procentowa państwowa renta wiejska, serja 1, 6-procentowa pożyczka inwestycyjna.

Nowy papier, który posiadacz wyżej wymienionych pożyczek otrzyma, po przedłożeniu tych pożyczek do zamiany, nosić będzie nazwę Pożyczki Konsolidacyjnej. Papier ten wyposażony został w szereg poważnych przywilejów.

Przedewszystkiem, jeśli chodzi o sprawę wykupu Pożyczki Konsolidacyjnej, to plan umorzeniowy, obliczony na 45 lat, będzie ustalony w ten sposób, że obligacje wylosowane do umorzenia w ciągu pierwszych 10 lat będą wykupywane z nadpłatą 20 proc., a więc po kursie 120 za 100, zaś wylosowane w latach następnych — z nadpłatą 15 proc. ponad ich wartość imienną.

Pożyczka Konsolidacyjna emitowana będzie w złotych w złocie. Będzie

ona papierem na okaziciela i depuszczona zostanie do wolnych obrotów na giełdzie.

Kupony od obligacji tej pożyczki wolne są do podatków. Na specjalną uwagę zasługują przywileje, zapewniające nowym obligacjom pożyczki w kwocie, nieprzekraczającej 5 tys. zł. w złocie wartości imiennej, zwolnienie od wszelkiego zajęcia, nie wyłączając zajęcia z tytułu należności publiczno- prawnych. Ważnym też jest, że obligacje Pożyczki Konsolidacyjnej będą przyjmowane według ich wartości imiennej na podatek od spadków i darowizn do kwoty 25 tys. zł. od każdego płatnika tego podatku. Wreszcie — obligacje Pożyczki Konsolidacyjnej będą posiadały wszelkie prawa papierów wartościowych.

Oprocentowanie pożyczki ustalone zostało na 4 od sta w stosunku rocznym i płatne będzie półrocznie zdołu. Pierwszy kupon obejmie odsetki od dnia wejścia w życie dekretu i będzie wypłacany w dniu 15 lipca r. b.

Konwersja wymienionych pożyczek na papier o podanych powyżej walorach i przywilejach będzie przeprowadzana najdalej w ciągu okresu rocznego, z tem, że obligacje, objęte konwersją, przyjmowane będą do wymiany według ich wartości nominalnej i po kursie 100 za 100.

Pożyczki, objęte konwersją, o których była mowa, z dniem ogłoszenia dekretu, a więc z dniem 15 b. m., nie będą umarzane według dotychczasowych planów i nie będą już przynosić ich posiadaczom odsetek ani wygranich (premji), z wyjątkiem odsetek, przypadających za kupon bieżący, którego bieg rozpoczął się przed dniem 15 stycznia r. b. Jeżeli obligacje tych pożyczek nie będą przedłożone do konwersji w przepisany termin, zostaną przez państwo wykupione według ich wartości imiennej w ciągu lat 30-tu drogą losowania, podług planu umorzenia, który ustalony zostanie po zamknięciu konwersji dla każdej z tych pożyczek rozporządzeniem Ministra Skarbu. Oczywiście — jak wyżej zaznaczono — od tych nieprzedłożonych do konwersji obligacji procenty nie będą płacone.

Spół konwersji na powyższych zasadach wyłączona została 4-procent. Premjowa Pożyczka Dolarowa serji 3. Nie została objęta również konwersją Pożyczka Narodowa z 1933 r. Niemniej jednak jest ona dopuszczona do dobrowolnej konwersji i będzie mogła być wymieniona na nowe obligacje Pożyczki Konsolidacyjnej, jednakże tylko w granicach kwoty imiennej emisji tej ostatniej, która ustalona została na 600 milj. zł.

Wreszcie konwersją nie została objęta zeszlaczona 3-proc. Premjowa Pożyczka Inwestycyjna.

Rygorami konwersji nie została wkończona objęta 5-procentowa Pożyczka Konwersyjna z 1924 r., która pozostanie na rynku jako odrębny papier, przy utrzymaniu dotychczasowej wysokości oprocentowania 5 od sta rocznie. W dążeniu jednak do zbliżenia terminu umorzenia tej pożyczki do okresu umorzeniowego nowej Pożyczki Konsolidacyjnej — przedłużono umorzenie Pożyczki Konwersyjnej z 1924 r. o lat 20, t. j. do 1965 r.

Niedola oszpeconej nauczycielki

Nie może uzyskać odszkodowania od zamożnego lekarza

Głośna była swego czasu w kołach lekarskich sprawa, wytoczona znanemu radiologowi dr. Flokstrumpfowi przez jedną z jego pacjentek, nauczycielkę z powiatu Brzozowskiego.

P. Brzozowska, której się utwierdziło na czoło nowotwór złośliwy, zwróciła się do dr. Flokstrumpha z prośbą o usunięcie go. Dr. Flokstrumpf zastosował kurację, polegającą na wprowadzeniu pod skórę szklanych ampułek z emulacją radową. Ponieważ jednak działanie radu było zbyt silne, po krótkim okresie czasu ampułki, które miały pozostać w ciele, przez 6 tygodni, musiały być usu-

niete. Niewiele jednak to pomogło, gdyż wskutek niszczycielskiego działania radu, kość czołowa została spalona i p. Brzozowskiej na miejsce nowotworu złośliwego utworzyła się dziura w czole wielkości monety 2-złotowej. P. Brzozowska dopatrując się winy takiego obrotu kuracji w niewłaściwej metodzie zastosowanej przez dr. Flokstrumpha, wytoczyła przeciwko niemu sprawę cywilną o odszkodowanie w wysokości 50.000 zł., dowodząc, że wskutek zszpecenia twarzy nie może zajmować się w dalszym ciągu pracą nauczycielską. Rzecznicy władze szkolne zwolni-

ły p. Brzozowską ze stanowiska nauczycielki. Sąd Okręgowy zażądał na rzecz p. Brzozowskiej 20.000 zł. i wyrok ten został zatwierdzony przez Sąd Apelacyjny.

Kiedy jednak p. Brzozowska przystąpiła do egzekucji zasądzonej jej sumy, okazało się, że z bardzo bogatego lekarza trudno wydobyć zasądzoną sumę. Egzekucja na ruchomościach dała w rezultacie kilkaset złotych. Tymczasem doszło do wiadomości p. Brzozowskiej, że przed terminem rozpatrywania sprawy przez Sąd Apelacyjny dr. Flokstrumpf przepisał 1/12 wielkiej kamienicy przy ul. Widok, wartości około miliona złotych, na rzecz swej siostry, p. Bemskiej. Należy nadmienić, że reszta kamienicy nie należała do dr. Flokstrumpha.

Dopatrując się w postępowaniu dr. Flokstrumpha chęci uchronienia swojego majątku przez egzekucją, p. Brzozowska za pośrednictwem adwokatów M. Niedzielskiego i J. Mikulskiego wystąpiła do sądu o unieważnienie aktu sprzedaży części nieruchomości, stanowiącej własność dr. Flokstrumpha na rzecz p. Bemskiej.

Po zbadaniu szeregu świadków, w dniu wczorajszym sprawę rozpatrywał Sąd Okręgowy. Pełnomocnicy dr. Flokstrumpha zaprzeczali, by transakcja, o której wyżej mowa, była fikcyjna, twierdząc, że Flokstrumpf miał bardzo poważne wydatki w związku z rozwodem z pierwszą żoną i na ten cel zmuszony był zaciągać poważne pożyczki, które spłacił, odstępując swoją część kamienicy.

Wyrok w tej ciekawej sprawie zapadnie za kilka dni.

Prezes „Sokoła”

u Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych

Generalny Inspektor Sił Zbrojnych, gen. Rydz-Śmigły, udzielił audiencji nowowybranemu prezesowi Związku Sokołostwa Polskiego, plk. dypl. w st. sp. Franciszkowi Arciszewskiemu. Prezes Ar-

ciszewski przedstawił Generalnemu Inspektorowi dążenie sokolstwa polskiego do jaknajlepszej współpracy z wojskiem nad wychowaniem fizycznym i przysposobieniem wojskowym Sokołów.

Komitet polsko-włoski protestuje przeciwko tendencyjnym informacjom

Zarząd „Komitetu Polonia-Italia” wobec faktu, że nieścisłe i częste tendencyjne informacje urabiają stanowisko części prasy i społeczeństwa polskiego, protestuje przeciwko tym metodom, które zniekształcają dążenia moralne i materialne Narodu Włoskiego;

przypomina, że Naród Włoski zaliczał się zawsze do najwierniejszych przyjaciół Polski i Polaków i że wobec tego ma pełne prawo spodziewać się od nas po-

dobnego ustosunkowania; stwierdza, że obecna blokada gospodarcza Italji przy pomocy sankcji jest czynem przeciwnym interesom pokoju i Europy;

wyraża, nietylko życzenie, ażeby ten stan rzeczy jaknajprędzej zniknął, ale także podkreśla swą solidarność kulturalną i ogólnoludzką z Italją, którą usiłuje się ogłodzić i upokorzyć;

oświadcza, że zwycięska Italja jest niezbędna i konieczna dla postępu kultury i prestizu Europy.

Wielki proces o terror

22 oskarżonych stanie przed Sądem Okręgowym

Doręczony został akt oskarżenia w sprawie o rozgłoszoną akcję terrorystyczną na tle zatargów pracy w branży wędlinarskiej w Warszawie. W stan oskarżenia postawione zostały 22 osoby z Dwojgą Wajnapel i Abramem Najerem na czele.

Są to przeważnie członkowie żydowskich związków zawodowych zawieszonych w swej działalności pod zarzutem uprawiania akcji wyrotowej.

Oskarżeni pociągnięci zostali

do odpowiedzialności za organizowanie napadów na wedliniarzy i niszczenie znajdujących się tam zapasów, przez oblewianie naftą i t. p. spowodu zwalniania z pracy członków związku.

Proces o działalność terrorystyczną z art. 251 K. K. znajdzie się na wokandyli wydziału VIII karnego Sądu Okręgowego w Warszawie w dniu 27 stycznia r. b.

Na rozprawę wezwano 47 świadków spośród właścicieli wedliniarni i działaczy związkowych.

Niepokój o lwowską falę

Uspokajający komunikat Polskiego Radia

Dla uspokojenia opinii szerokiej sfer radiosłuchaczy, poruszonych pogłoskami o rzekomej likwidacji „Wesołej Lwowskiej fali”, onegdaj wieczorem Polskie Radio nadało następujący komunikat:

Nadanie w ubiegłą niedzielę w programie ogólnopolskim zamiast „Wesołej Lwowskiej fali” audycji „Cyrylika Warszawskiego” wywołało szereg fałszywych interpretacji i pogłosek

na temat rzekomego skasowania „Wesołej Lwowskiej fali” w ogóle.

Wiadomości te nie odpowiadają prawdzie. „Wesoła Lwowska fala” nadal będzie utrzymywana w programie radiowym.

Względnie programowe i techniczne nie pozwoliły nadać audycji „Wesołej Lwowskiej fali” w ubiegłą niedzielę i spowodowały wprowadzenie na to miejsce innej audycji programu „Wesoła Lwowska fala” nadana zostanie o zwykłej porze w nadchodzącą niedzielę.

Barbarzyńscy Etiopowie

ścieli głowę lotnikowi włoskiemu

LONDYN, 14.1. (ATE). — Z Addis Abeby donoszą: Głównodowodzący frontu południowego Ras Nasibu, wystosował do głów dowodzących włoskiego frontu południowego gen. Graziani pismo, w którym zastrzega się przeciwko zapowiedzianym przez Włochy represjom za ścięcie głowy jednemu z lotników włoskich. W piśmie swem Ras Nasibu pośred-

nio przyznaje, że lotnik włoski istotnie został zamordowany, gdyż oświadcza, że Włosi nie mogą czynić wojsk abisyńskich odpowiedzialnymi za ścięcie głowy lotnikowi włoskiemu przez pasterzy somalijskich.

Ras Nasibu podkreśla równocześnie, że Abisyńczycy zawsze szanowali życie jeńców,

Kancierz Austrii w Pradze

Wolna ręka dla Habsburgów w Austrii

BERLIN, 14.1. (PAT). Polityczne czynniki niemieckie nie ukrywają swego niezadowolenia z zapowiedzianej wizyty dr. Schuschnigga w Pradze. Jawny wyraz tego niezadowolenia daje prasa, która w obszernych artykułach i korespondencjach z Wiednia, Pragi i Budapesztu bada i ironizuje, bądź też wysuwa najróżniejsze do myśli co do celów podróży. Wszę stkie jednak dzienniki podkreślają zgodnie, że wizyta posiada ostrze, skierowane wyraźnie przeciwko Berlinowi.

Korespondent urzędowego organu „Voelkischer Beobachter”, powołując się na informację z miarodajnego źródła, podaje w następujących punktach dezzyderaty Schuschnigga, które zamierza on przedstawić w Pradze:

1) niemieszanie się do spraw wewnętrznych Austrii, a zatem

wolna ręka dla Habsburgów w Austrii.

2) uznanie status quo,

3) pakt wzajemnej pomocy (przeciw Berlinowi — dodaje „Voelkischer Beobachter”),

4) pełne równouprawnienie w kwestii zbrojeń,

5) ściśła współpraca gospodarcza.

Korespondent wymienia równocześnie, jako dezzyderaty Pragi:

1) bezwzględna wierność polityce Ligi Narodów,

2) odrzucenie rewizjonizmu (ten punkt podaje dziennik rozstrzelonym drukiem),

3) pakt wzajemnej pomocy (przeciw Berlinowi — dodaje „Voelkischer Beobachter”).

Mrozy w Chinach

153 ofiary

PEKIN, 14.1. (PAT.). — Ofiarami ostrych mrozów, trwających tu od początku grudnia padło do tej pory 153 osoby. Temperatura utrzymuje się na poziomie około 20 stopni niżej zera.

Wybicie szyb

w barze „Automat”

Wczoraj rozbito szyby w barze „Automat” przy ul. Marszałkowskiej 88. Właścicielami tego baru są żydzi, ale panna składa się z samych chrześcijan. Na miejscu znaleziono dwa kamienie owinięte w gazety.

Właściciele obliczają straty na 3.000 zł. Świadkami opowiadają, że napad dokonali czterech młodych Polaków. Dwaj zbiegli aljami Jerozolimskimi, a dwaj inni ul. Żórawią.

Płk. Bleszyński opuści Paryż

Wczoraj o godz. 18-ej odjechał z Paryża do Warszawy płk. Bleszyński.

Jak już donosiliśmy, płk. Bleszyński mianowany został podsekretarzem stanu w Min. W. R. i O. P.

Losowanie książeczek

P. K. O.

Dnia 15-go stycznia 1936 roku odbyło się w Centrali P. K. O. w Warszawie 39-te z rzędu losowanie książeczek na premjowe wkłady o szesnastoletniej serji I-aj.

Po zł. 1000 otrzymają właściciele następujących książeczek: 1012 8299 4187 6055 8274 8459 9147 16890 17283 21234 21853 24544 25119 25717 29668 30701 31504 33841 38082 46160 46322.

Warszawska giełda pieniężna

w dniu 15 stycznia

Dewizy: Belgja 89.50; Holandia 360.60; Londyn 26.22; Nowy Jork 5.28 i pięć ósmych; N. Jork (kabel) 5.28½; Oslo 181.70; Paryż 85.00½; Praga 21.98; Szwajcaria 172.00; Sztokholm 135.25; Berlin 213.45; Madyrt 72.60.

Banknoty dolarowe w obrotach prywatnych 5.27—5.27½; rubel złoty 4.60; dolar złoty 9.01½—9.02; gram czystego złota 5.9244.

Papiery procentowe: 7 proc. pośl. stabilizacyjna 64.75—64.13—64.60 (odcinki po 500 zł.) 65.00—64.50 (w proc.); 4 proc. państw. pośl. premjowa dolarowa 52.50—53.00; 5 proc. konwersyjna 63.50; 6 proc. pośl. dolarowa 79.50—78.75—79.00 (w proc.); 8 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 94.00 (w proc.); 8 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 83.25; 7 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 83.25; 8 proc. L. Z. Banku rolnego 94.00; 7 proc. L. Z. Banku rolnego 83.25; 4½ proc. L. Z. ziemskie 46.75—46.13; 5 proc. L. Z. Warszawy 58.00 (odcinki po 500 zł.) 69.75; 4½ proc. L. Z. Warszawy 57.00; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 55.25—54.25—54.50; 5 proc. L. Z. Lublina (1933 r.) 40.25; 5 proc. L. Z. Częstochowy (1933 r.) 47.50; 6 proc. oblig. m. Warszawy 8 i 9 em. 58.50.

Akcje: Bank Polski 97.50—97.25; Ostrowiec 18.50; Starachowice 33.50—33.75.

Pożyczki dol. w obrotach prywat-

nych: 8 proc. pośl. z r. 1925 (Dillon-Roberts) 93.50; 7 proc. pośl. Śląska 71.75; 7 proc. pośl. m. Warsz. (Magistrat) 70.00—69.50—70.00.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Notowano za 100 kg.: pszenica jednolitna 20 — 20.50, zbierana 19.50 — 20, żyto I-szy st. 12.25 — 12.50, II-gi st. bez obrotu, owies I-szy stand. 13.75—14, owies I-A st. 14—14.25, owies II-gi stand. 13.25 — 13.50, jęczmień browarny 13.25—13.6, gat. II 14 — 14.50, gat. III-ci 13.75 — 14, gatunek IV-ty 13.50 — 13.75, groch polny 20 — 21, Victoria 31 — 33, wyka 19.50—20.50, peluska 21.50 — 22.50, seradela podwojnie czyszczona 21.50 — 22.50, lubin niebieski 8.25 — 8.50, żyłty 9.75 — 10.25, rzepak zimowy 42.50 — 43.50, rzepak zimowy 41.50—42.50, rzepak letni 42—43, rzepak letni 42.00—43.00, siemię lniane 32.50 — 33.50, konopnica czerwona surowa bez grubej kianianki 95 — 105, czerwona bez kianianki o czystości 97 proc. 125—135, biała surowa 60—70, biała bez kianianki o czystości 97 proc. 80—90, mak niebieski 67—69, mąka pszenna gat. I-A 32—34, gat. I-B 30—32, gat. I-C 28—30, gat. I-D 26—28, gat. I-E 25 — 26, gat. II-B 23.50—25.50, gat. II-D 22.50—23.50, gat. II-F 21.50—22.50, gat. II-G 20.50—21.50, mąka żytnia „wyciągowa” 21.00 — 21.50, gat. I-szy do 45 proc. 21.00 — 21.50,

Minister Beck mówi

o polityce zagranicznej rządu polskiego

Wczoraj przedpołudniem odbyło się posiedzenie sejmowej komisji spraw zagranicznych, na którym p. minister Beck wygłosił exposé, oczekiwane z dużym zainteresowaniem przez koła polityczne.

Na posiedzenie przybyli pp. marszałkowie Sejmu i Senatu, oraz bardzo wielu posłów i senatorów. Tak się złożyło, że p. minister wchodził na salę komisyjną w chwili, gdy radio nadawało hejnal z wieży Mariackiej. Komisja rozpoczęła się zatem z nadzwyczajną punktualnością.

Przewodniczący p. wicemarszałek Schaezel otworzył posiedzenie i udzielił głosu p. ministrowi.

KONFLIKT WŁOSKO-ABISYJSKI.

— Pozwolę Panowie — mówił p. minister — że zacznę od sprawy wybijającej się dziś na czoło, sprawy konfliktu włosko - abisyjskiego.

W kształtowaniu się tego konfliktu na forum genewskim, czołową rolę odegrało STANOWISKO RZĄDU ANGIELSKIEGO. Nie mam prawa określić Wielkiej Brytanji, jako strony w tym konflikcie, gdyż z chwilą, jak długo sprawa traktowana jest w ramach normalnych organów Ligi Narodów, określenie to nie byłoby ścisłe. Mówiąc o Wielkiej Brytanji, pragnę stwierdzić, że nasz stosunek z tem mocarstwem kształtuje się jaknajlepiej, co znajdowało wyraz zarówno w szeregu działań na terenie genewskim, jak w rozwijających się pokojowych stosunkach ekonomicznych między naszymi krajami. Nie nych między naszymi krajami. Nie byłoby ścisłe. Mówiąc o Wielkiej Brytanji, pragnę stwierdzić, że nasz stosunek z tem mocarstwem kształtuje się jaknajlepiej, co znajdowało wyraz zarówno w szeregu działań na terenie genewskim, jak w rozwijających się pokojowych stosunkach ekonomicznych między naszymi krajami.

Stosunek nasz do aktualnego konfliktu jest całkowicie obiektywny i bezinteresowny. Niemniej wzięliśmy udział w pracach organów Ligi i wspólnie z innymi członkami tych organów wydaliśmy pewne nadzwyczajne zarządzenia, zwane sankcjami.

Decyzja ta wymaga wyjaśnienia. Uważam, że w każdej zjawiającej się na horyzoncie międzynarodowej sprawie najistotniejszą rzeczą dla naszego Państwa jest określenie właściwego rozmiaru naszego zainteresowania i zaangażowania. Prowadzenie polityki „donad stan”, chęć interwencji w sprawach przekraczających zakres naszych interesów i możliwości, pewnego rodzaju wszędobylstwo polityczne uważam za rzecz niewskazaną. Z drugiej jednak strony pamiętać musimy, że zarówno położenie geograficzne, jak i powszechnie uznana już chyba waga naszego państwa w życiu międzynarodowym, nie pozwala nam dla chwilowej wygody czy oportunistu, schodzić poniżej tego poziomu, jaki nam rachunek żywych sił w życiu międzynarodowym wyznacza.

Problem ten stanął przede mną na jesiennym Zgromadzeniu Ligi Narodów, na którym wspólnie z innymi pracowaliśmy w atmosferze wielkiej troski spowodowanej konfliktem, wychodzącym, jak wspominałem, poza sferę naszych bezpośrednich interesów.

LIGA NARODÓW.

Niedawno szukając, każde z sąsiadujących z nami państw, rządzi się według innych systemów i metod, inne wybrało formy dla swego ustroju i inni hasłami je uzasadnia. Gdybyśmy zatem, wedle doktryn ustrojowych chcieli regulować politykę międzynarodową i stosunek do poszczególnych państw, to moglibyśmy w całym świecie dojść do ostateczności, do czegoś w rodzaju „wojny religijnej”. Natomiast zmęczony trudnością świat potrzebuje właśnie czegoś przeciwnego, — jakiegoś znośnego modus vivendi. Sądzę, że o wiele słuszniej jest postawić wszystkim państwom troskę o ich życie wewnętrzne, poszukiwać zaś solidarności i porozumienia tam, gdzie to tylko możliwe, nie kierując się w polityce międzynarodowej sympatją czy antypatją do ja-

kiegokolwiek ustroju politycznego.

Pozostał nam zatem element ostateczny, element Ligi. Miałem już niejednokrotnie sposobność określić w Parlamencie nasz stosunek do tego zagadnienia. Nie chcę w tej chwili analizować, czy Pakt Ligi jest dobry, czy zły, ani wypowiadać przypuszczeń, czy się utrzyma, czy nie, czy też być może, trzeba będzie go zreformować.

Sądzę, że dopóki Pakt ten jest przez znaczną ilość państw uznawany, to obowiązują nas w tym samym stopniu do innych, — nie więcej, ale i nie mniej. W okresie wielkiej płynności wszystkich zjawisk życia międzynarodowego, Rząd nasz nie może przykładać ręki do osłabienia tego instrumentu współpracy międzynarodowej.

DROGI POLITYKI POLSKIEJ

Od szeregu lat polityka nasza szukała systemu dróg prostych, jasnych i nieskomplikowanych.

Od szeregu lat bowiem i w prze-widywaniu tego rozstroju stosunków międzynarodowych, który dziś obserwujemy, polityka polska szła uporczywie drogą poszukiwania elementów konstruktywnych, a realnych, rozwiązujących dla nas i dla innych pozytywne, a praktyczne. Dzięki temu właśnie była prosta. Ułożenie głównych spraw sąsiedzkich dało jej najpełniejszy wyraz. Między 1932 a 1934 rokiem przyjęło to formy konkretnych układów.

Przypomnieć tu należy, że w Pakcie nieagresji między Z. S. R. R. a jego zachodnimi sąsiadami Polska odegrała rolę decydującą, przyczyniając się tem do stworzenia po raz pierwszy zasad trwałego pokojowego stosunku między Związkiem Sowieckim a państwami o innym ustroju.

Jeśli zaś chodzi o nasz układ z Niemcami z 1934 r., to opinia całego świata oceniła ten akt jako jedno z najdonioślejszych wydarzeń międzynarodowych na drodze do tworzenia pokojowego współzycia w Europie powojennej.

Przy zawieraniu naszych układów z sąsiadami zwróciliśmy troskliwą uwagę, by nie naruszyć na szczytach poprzednich zobowiązań, wynikających z sojuszy z Francją i Rumunją oraz Paktu Ligi Narodów.

Ponieważ uniwersalizm Ligi Narodów zawiódł, a właściwie nigdy nie doszedł do skutku, więc nie dziwnego, że myśl o organizacjach regionalnych przewija się w dzisiejszych rozważaniach politycznych. Myśl ta może i słuszną. Musimy jednak stwierdzić wyrażnie z naszej strony, że naszą rzeczą jest określić, co uważamy za rejon polskich zainteresowań i żadnej gotowej recepty na ten temat nie przyjmujemy. Kto pragnie naszej współpracy musi się z nami co do tego porozumieć. (Okłaski).

Odwiedzając ubiegłego lata sto-licę jednego z zaprzyjaźnionych państw, mogłem też śmiało powiedzieć: „polityka polska jest prosta — tak prosta, że niektórzy jeszcze głośnie podniecone wyobraźnią nie chcą w żaden sposób w to uwierzyć”. Punktem wyjścia dla tej polityki, jak też i celem ostatecznym musi być oczywiście interes Polski, a nie co innego. Żaden wzgląd uboczny, ani żadna abstrakcyjna doktryna nie może mieć na nią wpływu. Rozumiejmy jednak szerszą polską rację stanu, doceniać musimy współpracę z innymi. Od tej współpracy nie chcemy się uchylać. W każdym jednak poszczególnym wypadku musimy dobrze wiedzieć, jaki jest motyw i cel proponowanych układów czy działań, i czy te motywy i cele nie są z naszą polską racją stanu sprzeczne.

Znaczenie naszej współpracy jest zresztą przez inne państwa coraz wyraźniej doceniane. Mieliśmy tego dowód na ostatnim Zgromadzeniu Ligi Narodów, gdzie jedyną polską sprawą była ponowna nasza reelekcja do Rady Ligi. Wspominając o naszym wyborze, chciałbym tu podkreślić, że nie towarzyszyły mu żadne przetargi polityczne, i że ta właśnie prosta forma tego aktu upoważnia mnie do powiedzenia o powszechnym już zrozumieniu roli naszego państwa w zespole nie-

dzynarodowym. Chciałbym tu jedynie podkreślić, zdaniem moim cenny szczegół: państwa skandy-nawskie po raz pierwszy postanowiły zrobić wyjątek i głosować na naszą reelekcję.

Nie wszędzie oczywiście możemy stwierdzić jednakowe i równie pozytywne rezultaty. Sąsiedów mamy wielu. Nie będę już wracał do dwóch wielkich sąsiedztw, wschodniego i zachodniego, oraz do Rumunji, która jest naszym aliantem. Jest dalej Łotwa, z którą utrzymujemy przyjazne stosunki, rozwijające się pomyślnie.

LITWA ELEMENTEM NIEBEZPIECZNYM DLA POKOJU

Mamy, niestety, następne najdziwniejsze zjawisko w dziedzinie sąsiedztwa, t. j. Litwę, sąsiada nieuznanego w stosunku do nas żadnej z norm, stosowanych przez cywilizowane kraje. Ostatnio zakończony proces o zabójstwo ministra Pierackiego rzuca na tę sprawę nowe bolesne światło. Ze znanych mi dotychczas aktów tego procesu widać na podstawie dokumentów, że jeden z byłych członków rządu litewskiego brał czynny udział w organizowaniu i finansowaniu akcji terrorystycznej w Polsce. Nie omieszkam zapoznać się dokładnie ze szczegółami tej sprawy. Gdyby okazało się bowiem, że nie jest to epizod z przeszłości, lecz istniejąca stale akcja rządu litewskiego, musielibyśmy uznać Litwę za element niebezpieczny dla pokoju.

STOSUNKI Z CZECHOSŁOWACJĄ

Opinia publiczna polska od dłuższego czasu jest zaniepokojona na traktowaniu Polaków w sąsiadującej z nami Republice Cze-

chosłowackiej. Jeden z członków tej Izby zgłosił w ostatnich czasach interpelację w tej sprawie. Sprawa ta jest istotnie bardzo przykra i jest rzeczą zrozumiałą, że wobec stosowania szykan w stosunku do Polaków poza granicami państwa polskiego opinia nasza nie może być obojętną, a i Rząd liczyć się będzie zawsze z tym czynnikiem.

Przeprowadziliśmy korespondencję dyplomatyczną z Pragą na ten temat, opierając się na istniejących między nami układach, upoważniających nas do zabierania głosu w tej sprawie. W korespondencji tej, jak i w rozmowach, jakie miałem sposobność mieć w Genewie już przed paru laty z ówczesnym kierownikiem polityki zagranicznej rządu czeskiego, dałem wyraz przekonaniu, że o atmosferze istniejącej między naszymi dwoma krajami w pierwszym rzędzie decydować będzie stan faktyczny: traktowanie Polaków w Czechosłowacji.

Żadne sztuczne procedury, ani żadne dyplomatyzowanie nic tu nie pomogą. Z drugiej jednak strony każdy objaw dobrej woli rządu praskiego w meritum sprawy zostanie przez nas należycie oceniony, i przyczyni się w najprostszym drodze do wytworzenia lepszej atmosfery sąsiedzkiej. Zniesienie stanu wyjątkowego na Śląsku Cieszyńskim pragnęlbym uważać za taki fakt.

Staralem się streścić ogólnie założenia polityki polskiej. W tych ramach mieści się oczywiście jeszcze bardzo znaczna ilość zagadnień, spraw i problemów. Gotów jestem z Panami wszystkie te sprawy przedyskutować.

Dyskusja nad exposé p. ministra rozpocznie się dziś o godz. 11-ej przedpołudniem.

Przegląd prasy

Po wyroku na O. U. N.

Omawiając wyrok przeciwko inicjatorom i uczestnikom zamordowania ś. p. min. Pierackiego, „I. K. C.” oświadcza, że wyrok ten „odpowiadał ogólnym oczekiwaniom i przewidywaniom”, obecnie zaś punkt ciężkości przenosi się na społeczeństwo ukraińskie.

„Społeczeństwo polskie ma jednak prawo oczekiwać od politycznych partii ukraińskich, od miarodajnych przedstawicieli społeczeństwa ukraińskiego, od kleru grecko - katolickiego i od wogóle wszystkich czynników reprezentacyjnych po tamtej stronie frontu, stanowiska jasnego i męskiego. Ze strony ruskiej podnieść się musi nie tylko głos stwierdzający, iż działalność O. U. N. jest przez ogół Rusinów potępiona, ale będący również zapowiedzią, iż na przyszłość legalne czynniki ukraińskie dołożą starań i wysiłków, aby czynnie przeciwstawić się psychozie nienawiści i zbrodni...”

W ostatnim czasie można zauważyć pewne, bardzo zresztą nieśmiałe, próby odwrótu od dotychczasowej taktyki. Próby te w żadnym wypadku nie wystarczą. Będą one zarówno przez społeczeństwo polskie, jak i ruskie uważane za półśrodki, za „gierki” taktyczne.

Wstrząs wywołany procesem warszawskim musi inne wywołać skutki. W społeczeństwie ruskim musi nastąpić przełom i znaleźć swój wyraz zewnętrzny, jeśli naród polski ma uwierzyć, że próby normalizacji współzycia podejmowane ze strony polskiej, są czemś realnym, a nie tylko jednym więcej przejawem polskiego romantyzmu, który odbija się o mur nienawiści i nieporozumienia.

W „Gazecie Polskiej” p. Al. K. (Kawałkowski), zastanawiając się nad moralnym znaczeniem procesu i jego „prawdopodobnym wpływem na umysły i serca ludzi”, podkreśla konsekwentną politykę rządu polskiego, dążącą do rozwoju współpracy polsko-ukraińskiej i nie generalizującą na całe społeczeństwo ukraińskie aktów terrorystycznych. Jednakże po zamordowaniu min. Pierackiego „atmosfera uczuciowa, wywołana

przez śmierć wybitnego żołnierza i męża stanu, niebezpieczeństwem takim groziła i za to organizacja spis

Najkorzystniejsze źródło zakupu

HERBATY, KAWY, KAKAO

Na miejscu palarnia T. MARZEC
Własny import herbaty
Marszałkowska 89 i Mazowiecka 5

kowa zastąpiła na jaknajbardziej surową karę”.

Co do dalszej polityki polskiej, to nie może ona

„pozwolić zepchnąć się z toru nieo-bliczalnym, choćby tragicznym wy-brykiem. Nie może jednak również ani na chwilę zapomnieć o potrzebie przejawiania bezwzględności i siły w wypadkach, gdy powódzenie jej może być zagrożone”.

O ile zaś O. U. N. chodzi, to „przegrała ona ostatnią stawkę, którą jeszcze mieć mogła w niektórych sumieniach ludzkich: złudzenie co do ideowych pobudek swej działalności”.

„Polska Zbrojna” podnosi, że proces wykazał

„rozbieżność między zbiorowością ukraińskiego społeczeństwa i jego żywotnymi interesami, a indywidualizmem ludzi, arogujących sobie prawo rozstrzygania zagadnień najważniejszych przy pomocy środków terroru i zbrodni”.

Czyż rzeczywiście sam proces wykazał tę rozbieżność nastrojów w społeczeństwie i w O. U. N.? Zdaje się, że raczej jest to zadaniem życia — i to dopiero w nadchodzącej przyszłości, jak to zresztą słusznie podnosi także „Polska Zbrojna”:

„Społeczeństwo ukraińskie musi sobie uświadomić zarówno podłoże zbrodnego komplotu, który z podżuczeń czynników wrogich przybrał formę terrorystycznego spisku — jak niebezpieczeństwo, jakie właśnie dla narodu ukraińskiego stanowiłoby terrorowanie tych metod działania, które w Polsce próbowała O. U. N. Jest to „conditio sine qua non” zgo-dnego współzycia”.

Hanna Miedzińska

„Rola kobiety w Polsce jutra”

„Kobieta jest człowiekiem, a nie odmianą człowieka...”

Musi nastąpić zrównanie praw z mężczyzną, przy zróżniczkowaniu obowiązków

Onegdaj zamieściliśmy odpowiedź ankietową, działaczki b. O. N. R-u p. Marii Rętkowskiej — jutro zabierze głos w ankiecie, jako przedstawicielka młodego pokolenia kobiecego, wyrażając poglądy katolickie, p. Kornelia Łoga-Ruszkowska.

Odpowiadając, jako przedstawicielka „Legionu Młodych” na ciekawą ankietę ogłoszoną przez Redakcję „ABC” — muszę przyznać się do szeregu wątpliwości, jakie mi się w związku z tematem ankiety nasuwają.

Przedewszystkiem wydaje mi się, że błędem byłoby rozpatrywać rolę kobiety w przyszłości, w oderwaniu od całokształtu zagadnień ustrojowych. Druga wątpliwość, którą chciałabym się podzielić z czytelnikami „ABC”, to jak Jutro Polski ma wyglądać. Jest rzeczą bezsporną, iż całe młode pokolenie, myśląc o przyszłości Polski, widzi ją wielką, potężną. Lecz jakimi drogami dojść do tej potęgi i na jakich zasadach ustrojowych ją zbudować, oto kapitalne zagadnienie, które tak silnie obecnie absorbuje mózgi młodziarzy i jest przedmiotem namiętnej dyskusji pomiędzy różnymi ugrupowaniami ideowymi. Wreszcie trzecia wątpliwość: czy słusznym jest tworzenie w przyszłej Polsce odrębnego zagadnienia kobiecego, którego antytezą, siłą rzeczy musiałoby się stać zagadnienie mężczyzny. Brzmi to naprawdę nieco humorystycznie, ale posiada swoje logiczne uzasadnienie.

Okres, w którym żyjemy, niewątpliwie zasługuje sobie w historii na miano okresu przemian i przeobrażeń społeczno - polityczno - gospodarczych. Jednym zaś z wielkiego kompleksu zagadnień społecznych jest t. zw. zagadnienie kobiece, które w latach powojennych wystąpiło z całą ostrością. Przyczyną powstania takiego zagadnienia, które w dalszej przeszłości nie istniało, było zapoczątkowanie się procesu wyzwolenia kobiety. Z chwilą gdy ten proces zakończy się wyrównaniem praw i unormowaniem o-

bowiązków zarówno kobiety, jak i mężczyzny, to zagadnienie kobiece o ipso przestanie istnieć.

W Państwie Polskiem, kobieta wprawdzie teoretycznie posiada pełnoprawność, ale w życiu codziennym niestety dzieje się inaczej. Taki stan rzeczy ma miejsce pomimo tego, że psychika naszego społeczeństwa przeobraziła się już na tyle, że dawne pojęcia o „kruchości płci niewieściej” straciły swą aktualność i znalazły odpowiednie miejsce w lamusie społecznych przesądów. Kobieta w fabryce, biurze, czy na wyższej uczelni przestała wreszcie dziwić i wywoływać zgorszenie.

Myliliby się jednak ten, kto by sądził, że to już wystarcza, by zlikwidować t. zw. zagadnienie kobiece.

Wadliwość ustroju kapitalistycznego doprowadzają do szeregu paradoksów. Widzimy je tak że i przy tem zagadnieniu. Kobieta teoretycznie równoprawna na z mężczyzną, przestaje być koleżanką, a staje się rywalem, staje się groźnym konkurentem, którego znów usiłuje się zepchnąć na bok, dlatego tylko, że jest kobietą. Sprawa redukowana i pozbawiania pracy mężatek

jest krzywdzącą dla kobiet i nie da się uzasadnić głębszymi kryteriami. Jeśli by jednakże chwilowo, konieczność państwa tego wymagała i z faktem tym musielibyśmy się pogodzić, to obowiązkiem naszym jest wysunąć dwa zastrzeżenia:

1) aby były robione tylko w wyjątkowych wypadkach dostatecznie uzasadnionych i

2) by nie robiono wyjątków dla kobiet, mających protekcję, lub będących żonami wysokich dygnitarzy państwowych. Niestety, to drugie zastrzeżenie, zwłaszcza w obecnej chwili w Polsce jest bardzo aktualne.

Aby w Polsce t. zw. zagadnienie kobiece przestało faktycznie istnieć, wiele rzeczy jeszcze musi być zmienionych. Wydaje się, że przedewszystkiem należałoby rozpocząć od uniemożliwienia wyzyskiwania kobiety, tylko dlatego, że jest kobietą. Ileż w tej chwili dzieje się nadużyć w przemyśle?

Kobieta to przecież najtańsza siła robocza, to pracownik, którego najłatwiej można wyzyskać. A owa, tylekroć używana za temat do płaskich dowcipów, a w gruncie rzeczy tragiczna sprawa, angażowania kobiet do pracy, przez

niektórych szefów, pod kątem widzenia urody? A kwestia prostytucji, która w obecnych warunkach społecznych absolutnie nie może znaleźć rozwiązania. Oto kilka zaledwie przykładów, które bynajmniej nie wyczerpują listy paradoksów wyzwolenia kobiety. Wyzwolenie całkowite i faktyczne może nastąpić wyłącznie z zmianą całego ustroju kapitalistycznego.

Mówię o definitywnym wyzwoleniu kobiety i zlikwidowaniu t. zw. zagadnienia kobiecego w przyszłym ustroju państwa, który my — młode legionistki — rozumiemy, jako wielkie i potężne polskie Państwo Zorganizowane Pracy, trzeba podkreślić, że tak, jak bezprzykładnym nonsensem jest ograniczanie kobiety na wzór ustroju hitlerowskiego do trzech „K” (Küche, Kinder, Kirche), podobnie również niecelowem i niemądrem byłoby wymagać od kobiety tego wszystkiego, czego się wymaga od mężczyzny. Przy zrównaniu wszystkich praw musi nastąpić pewne zróżniczkowanie obowiązków. Zaś kryterium tego zróżniczkowania winna się stać odmienna budowa fizyczna i fizjologiczna kobiety i mężczyzny. O tem zaś, jakie stanowisko kobieta może zajmować, decydować powinny jedynie zalety umysłu i charakteru danej jednostki, a nie fakt przynależności do płci kobiecej. Podobnie, jak o wartości każdego człowieka winna decydować jedynie praca, jaką on odda jest zdolny na usługi Narodu i Państwa, a nie pochodzenie, protekcja czy warunki zewnętrzne, tak samo nie może mieć miejsca ocenianie bezwzględnej wartości człowieka pod kątem widzenia płci.

Na zakończenie pragnę mocno podkreślić, że przedewszystkiem kobieta powinna być traktowana, jako człowiek, a nie odmiana człowieka. Gdy wszyscy zarówno kobiety jak i mężczyźni, do tego przyzwyczajają się, może być mowa o początku likwidacji t. zw. zagadnienia kobiecego.

Nie będzie egzekucji

spowodu 20 groszy

Ministerstwo Skarbu poleciło zaniechać egzekwowania zaległości w podatkach, grzywnach i karach pieniężnych oraz w kosztach

egzekucyjnych, o ile zaległość w poszczególnym przypadku nie przekracza kwoty 20 groszy.

Zaległości 20-groszowe mają być umarzane z urzędu.

Unja pracowników umysłowych

przeciw obniżeniu składek emerytalnych

Unja pracowników umysłowych wystosowała do p. Prezydenta, prof. Mościckiego, oraz do p. premiera Kościelskiego telegramy w sprawie dekretu, obniżającego składki na rzecz ubezpieczeń emerytalnych pracowników umy-

słowych i fizycznych.

Telegramy wskazują, iż uchwalony dekret grozi ruiną ubezpieczeń emerytalnych i proszą o ponowne rozpatrzenie tego zagadnienia przez czynniki miarodajne.

STYCZEŃ

16

CZWARTEK

Dzisiaj św. Marcelego
Jutro św. Antoniego

Ichtimentol

Z nastaniem słotnych i dżdżystych dni jesiennych, należy pamiętać o tym, że znany i wypróbowany 30 lat, środek do nacierania „Ichtimentol” stosuje się przy bólach reumatycznych i neuralgicznych z doskonałym rezultatem, a przy codziennym kłumutownym nacieraniu, „Ichtimentol” chroni i zapobiega przeziębieniom i grypie. — Do nabycia we wszystkich aptekach, drogeriach i perfumeryjach.

TEATR

TEATR WIELKI: Dzisiaj „Rose Marie”. W piątek i w niedzielę występ gościnny Walerji Barsowej w „Cyryliu”. W sobotę „Faust” z nocą Walpurgi.

TEATR NARODOWY: Dzisiaj w reżyserji L. Solskiego „Wielki Fryderyk” Nowaczyńskiego z Solskim.

TEATR POLSKI: Dzisiaj po raz 81-ty i w sobotę po raz 82-gi o 8-giej wiecz. „Stare wino” z Wysocką, Modzelewską i Junoszą-Stepowskim na czele. W piątek „Zburzenie Jerozolimy” Konczyńskiego.

TEATR NOWY: Dzisiaj po raz 32-gi komedia „Był sobie wiecień”. Anonimowa z Cwiklińską i Maszyńskim.

TEATR LETNI: Dzisiaj i jutro „Co dzień o 5-tej” z Smosarską, Gellówną, Różańską, Grabowskim, Ordwidem, Wesołowskim, Hnydzińskim, Karczewskim, Zejdowskim, Magierówną i in.

TEATR MAŁY: Dzisiaj „Żołnierz i bohater” Shawa po raz 105-ty w wykonaniu Buczyńskiej, Gorczyńskiej, Lindorówny, Kurnakowicza i Węgliki.

STOLECZNY TEATR POWSZ: Jutro „Zwycięzcy krzyż” o godz. 4-ej i 7-ej wiecz. przy ul. Strzeleckiej 11.

TEATR ATENEUM: Dzisiaj i jutro „Trojka hultajska” z Jaraczem.

TEATR KAMERALNY: Dzisiaj i jutro „Sasiadka” o godz. 8.15. Wkrótce premiera sztuki „Matura”, z J. Andrzejewską.

TEATR MALICKIEJ (Karowa 18) Dzisiaj codziennie „Trafika pani generalowej” Bus - Fekietego.

REDUTA (Kopernika 36/40): Począwszy od dnia 18 b. m. do końca karnawału codziennie o 20-ej odbywać się będą pokazy komedji I. Grabowskiego p. t. „Niewierny Tomek”. Kierownictwo art. Juliusza Osterwy.

CYRULIK WARSZAWSKI: Codziennie o 7.15 i 9.30 „Wieczna omdla” nowa rewja z udziałem chóru Dana.

WIELKA REWJA (Karowa 18). 7.15 i 9.45. Dzisiaj i jutro „WIDOWISKO Nr. 1” pod kier. art. Hanka Ordnowy z udziałem Feltera.

TEATR DLA DZIECI T. ORTYMA: W niedzielę tylko o 4-ej pop. „Pan Twardowski na księżycu”.

CYRK STANIEWSKI: Dzisiaj i codziennie o 8.15 w gwiazda Abisynji Koringa na czele nowoczesnego programu. We wtorki, środy, soboty i niedziele o 4.30 pp. i 8.15 w.

Wypadki i kradzieże

Ukaranie studenta. Podczas rewizji w mieszkaniu studenta Politechniki jezeo Kłukowskiego, (Raszyńska 15) policja znalazła nielegalne wydawnictwa O. N. R., oraz bagietki niemieckie i flower belgijski. Wczoraj starostwo grodzkie południowo - warszawskie skazało Kłukowskiego na 25 zł. grzywny.

Ofiara ślizgawki. 36-letni Władysław Krasinski, (Batoryja 6) ślusarz, podążając do pracy, upadł na ul. Bema wskutek poślizgnięcia się i złamał lewą nogę. Pogotowie przewiozło ofiarę ślizgawicy do szpitala Dz. Jezus.

Niefortunny powrót z balu. Stanisław Wallo, fotograf, (Lipowa 9) powracał z balu do domu. W drodze na ul. Żelaznej, Wallo atakował przechodniów, groząc że będzie strzelał. Przechodnie zawiadomili policjantów, którzy zatrzymali Wallo i dokonali osobistej rewizji, znajdując rewolwer z nabojami posiadany bez pozwolenia. Badany w VI komisariacie, Wallo zeznał iż nie wie w jaki sposób znalazł się u niego w kieszeni rewolwer, przyznaje, że ktoś na balu podrzucił mu broń.

60 procent lokali przeludnionych w Warszawie — niema mieszkań

Straszne skutki wilgoci w nowych domach

Każdy, komu przypada w udziale rozkosz szukania mieszkania wie, że znalezienie lokalu, odpowiadającego wszelkim warunkom (suche, słoneczne, rozkładowe, tanie) jest nieosiągalnym marzeniem. Ostateczny wynik poszukiwań zależy jest z reguły od wytrzymałości nerwów poszukującego: po zwiedzeniu pięćdziesięciu, stu lub więcej wolnych mieszkań wpada w taką desperację i zniechęcenie, że bierze ostatecznie pierwsze lepsze: wilgotne, lub ciemne, czy bez wygód.

Czy istotnie dobrych mieszkań w Warszawie niema? Na to pytanie znajdujemy żalostną odpowiedź choćby w cyfrach jednej z ostatnich publikacji mieszkaniowych: na 24.832 domów mieszkalnych w stolicy zaledwie 16.850 domów posiada elektryczność, 15.403 domy ma wodociąg, kanalizacja znajduje się tylko w 11.440 domach, gaz zaledwie w 7.863 domach. Na ogólną liczbę około 250.000 mieszkań tylko jedna trzecia posiada ubikacje.

Już tych kilka luźnych cyfr wskazuje wyraźnie, że lwia większość mieszkań warszawskich posiada wyrażne „felery” w postaci braku najprymitywniejszych urządzeń. Jeśli zważymy jeszcze, że 39,4 proc. domów warszawskich — to zвычайnie drewniak, gdzie wiatr wieje każdą szparą, że 42 proc. wszystkich mieszkań stanowią dziuple jednoizbowe, gdzie gnieździ się po 4—5 osób, że 60 proc. ogółu wszystkich mieszkań w Warszawie jest przeludnionych — będziemy mieli smutny obraz stołecznych warunków mieszkaniowych w całej swej wątpliwej krasie...

ZŁE I DROGO

Dodajmy jeszcze, że mieszkania są drogie, coraz droższe, w stosunku do możliwości płatniczych lokatorów. Wskutek zmniejszenia się zarobków, oraz podrożeń lokali, odsetek wydatków na mieszkanie w budżecie robotniczym niepomierne wzrasta. Gdy w r. 1928 wyniósł on około 5 proc., w r. 1933 — już 17 proc. — dziś dochodzi do jednej czwartej ogółu dochodów. Wydatki na komorę w rodzinach urzędniczych w Polsce są najwyższe w świecie: zabierają bowiem 13,5 proc. ogółu dochodów, podczas gdy w Niemczech — 12 proc., w Norwegji 11,7 proc., w Holandji 11,1 proc. Danji 10,2 proc. a w Czechosłowacji tylko 5,7 proc.

Oczywiście są to cyfry przeciętne, kształtujące się stosunkowo nisko, wobec przewagi mieszkań w starych domach, gdzie komora jest stosunkowo niewysokie. Koszt komornego w nowym domu obciąża budżet rodzinny w stopniu niepomierne większym — nierazkie są wypadki, że zabiera trzecią część i więcej ogółu dochodów.

Słowem większość mieszkańców stolicy mieszka drogo i ciasno i niewygodnie. Jedynym ratunkiem przed tym katastrofalnym stanem rzeczy może być szybka i racjonalna rozbudowa Warszawy z jednej strony, konserwacja i staranne remonty starych domów z drugiej strony.

NOWE DOME — ŹRÓDŁEM CHORÓB

Nowe domy wyrastają jak grzyby po deszczu na Żoliborzu, Grochowie, Mokotowie — to prawda. Ilość mieszkań zwiększa się z roku na rok — może niewspółmiernie do rosnących potrzeb — ale się zwiększa. Niestety — wytaniają się tu nowe bolączki, nowe braki i skandale.

We wrześniu, październiku, listopadzie i grudniu trwała bez przerwy praca przy budowie nowych domów. Ciępla zima pozwoliła wykończyć całkowicie cały szereg kamienic.

Zaledwie skończono budowę — do mieszkań wprowadzili się lokatorzy.

„Zburzenie Jerozolimy” wraca na afisz

Sztuka T. Konczyńskiego p. t. „Zburzenie Jerozolimy”, którą pod naciskiem opinji żydowskich pism żargonowych, zdjęto z repertuaru, wraca na afisz. Sztukę tę od piątku brać będzie Teatr Polski.

Zmarli

S. p. Wojciech Tatar, nauczyciel-emeryt, 1. 72, w Warszawie; Wincenty Szymański, szef biura Zarządów Cukrowni, 1. 41, w Warszawie; Halina ze Skarżyńskich Linke, 1. 32, w Warszawie.

Na ścianach nie obeschła jeszcze farba, podłogi w wielu domach dopiero się robią — ale już ktoś mieszka. Głód mieszkaniowy w Warszawie sprawia, że wszystkie mieszkania w nowobudującym się domu są już wynajęte wtedy, gdy dom znajduje się jeszcze w surowym stanie, nie posiada schodów, dachu i t. p. Nie można czekać kilka miesięcy, aż mieszkanie wyschnie — bo złapie je ktoś inny. A skoro się już płaci drogie pieniądze za komorę — no, to trzeba mieszkać...

SKUTKI WILGOCI

Skutki nie dają na siebie długo czekać. W większości mieszkań w nowych domach (zwłaszcza na Mokotowie i w mieście-ogród Czerniakowie) panuje straszliwa wilgoć: podłogi są stale mokre, sufity odpada-

ją z wilgoci, w szafach pleśnieje żywność i ubranie. Gwałtowne opalanie w celu wysuszenia mieszkania nie odnosi wielkiego skutku i kosztu je mnóstwo pieniędzy (tonna i więcej węgla na miesiąc). Najstraszniejsza jest jednak to, że lokatorzy zapadają po pewnym czasie na reumatyzm, zapalenie stawów, schorzenia uszu i t. p. W pewnym domu na Puławskiej staruszek 70-letni dostał wskutek wilgoci paraliżu i stracił wzrok. W innym domu na Mokotowie dzieci lokatora chorują na migdały i uszy, — woda spływa po ścianach dosłownie ciurkami.

Ale to jeszcze nie wszystko... prawdziwa udręka zaczyna się dopiero przy zawieraniu umowy z gospodarzem. Ale o tem — następnym razem.

(a. o.).

1 zabity — 1 ciężko ranny Krwawe zajście na placu Żelaznej Bramy

Nocy ubiegłej pl. Żelaznej Bramy stał się terenem krwawych zajść.

Bezrobotny stolarz, Bolesław Szałański, lat 26, (Nowolipki 64), bezrobotny ślusarz Henryk Ozga, lat 25 (Sosnowa 1) i trzeci młodzieniec niewiadomego nazwiska i adresu wyszli razem z mieszkania Ozgi z zamiarem zajęcia miejsc w kolejce przed lokalem, gdzie angażowano bezrobotnych do uprzątnięcia śniegu z ulicy. Po północy, gdy trzej koledzy przechodzili ulicą Krochmalną, zaczęli podobno w pobliżu hali targowej jakiegoś przechodnia, pobili go dotkliwie, a następnie zaczęli uciekać. Pobity podążył za nimi, wszechcując alarm i wołając:

„Policja, policja!” Trzej przysięgli, chcąc umknąć przed pościgiem, pobiegli w kierunku placu Żelaznej Bramy i na rogu ul. Zabiej wsiadli pospiesznie do stojącej tam taksówki. Kierowca taksówki, Stanisław Urbanek (Grzybowska 65) słysząc wołanie o policję i wywnioskował, że ma przed sobą złodziei lub bandytów. Wobec tego nie kwapił się z odjazdem i tłumaczył zdenerwowanym młodzieńcom, że silnik ma „nawala”. Wynikła wobec tego sprzeczka.

Odgłosy alarmu i sprzeczki zwróciły uwagę przechodzącego wywiadowcy Urzędu Śledczego. Zbliżył się on do taksówki i kazał pasażerom, by wysiedli z wozu. Po pewnych wahaniach, pośpieszenie to wykonano. Ozga widząc w ręku wywiadowcy rewolwer powiedział: „Schowaj pan to” i wcinął krokiem szedł na niego. Wywiadowca przypuszczając, że

trafił na szajkę bandytów, którzy zamierzają go rozbroić, cofnął się o trzy kroki, ostrzegł Ozgę, że będzie strzelał. Gdy mimo ostrzeżenia Ozga nie zatrzymał się, a jego towarzysze również skierowali się w stronę wywiadowcy, ten oddał kilka strzałów.

Skutek tych strzałów był tragiczny. Jedna z kul trafiła Ozgę w klatkę piersiową. Upadł on przy samochodzie na jezdnię. Dwaj jego koledzy również zostali ranni. Jeden z nich (niewiadomego nazwiska) otrzymał 1 leki postrzał i chwilejąc się, skierował w uliczkę wiodącą przez ogród Saski i po chwili znikł. Drugi, mianowicie Bolesław Szałański otrzymał cztery rany postrzałowe klatki piersiowej i obu ud.

Na odgłos strzałów nadbiegło dwóch policjantów. Natychmiast spowodowano pogotowie, którego lekarz stwierdził śmierć Ozgi. Szałańskiego po prowizorycznym opatrunku przewieziono do szpitala św. Ducha. Stan rannego jest ciężki. Na jego życzenie sprowadzono mu księdza. Przy łóżku Szałańskiego czuwa policjant.

Według zeznań właściciela i kierowcy taksówki Stanisława Urbanaka, jak również według zeznań pracownika pobliskiej stacji benzynowej i kilku przechodniów, wynika, że po strzałach oddanych przez wywiadowcę, padło jeszcze kilkanaście strzałów ze strony przechodniów. Wszystkie te strzały skierowane były do trzech pasażerów taksówki, którzy padli ofiarą krwawego zajścia.

Zarówno zabity jak i ranny nie byli nigdy notowani przez policję, ani też karani.

Tajną drukarnię O.N.R. wykryła policja

Władze bezpieczeństwa od dłuższego czasu śledziły tajną drukarnię organizacji O. N. R. Drukarnia ta mieściła się przy ul. Marszałkowskiej 14 w mieszkaniu Janny Trębolskiej. Rewizja ujawniła dwa powielacze firmy „Wtór” farby i t. p. materiały oraz kilkanaście obitych i gotowych do wypuszczenia egzemplarzy czasopiśma „Sztafeta Robotnicza” Warszawy nr. 1. Wszystkie egzemplarze skonfiskowano.

Pozatem aresztowano: Stanisława Susmaka i Józefa Maksymiaka, których zastano na miejscu. Susmak ubiegłego roku, skazany był na jeden rok więzienia z zawieszeniem na 2 lata, za należenie do nielegalnej organizacji.

Wszystkich wyżej wymienionych osadzono w więzieniu. Dalsze śledztwo toczy się.

Z miasta

ZEBRANIE STOW. INŻYNIERÓW KATOLIKÓW

We czwartek, 18 b. m. o g. 20 w lokalu Sod. Int. Męsk. przy ul. Świętojańskiej 15 odbył się ogólne zebranie Warsz. Kola Zjednoczenia z ref. kol. Adama Sotkiewicza p. t. „Wrogowie katolicyzmu, ich organizacja i działalność”.

ODCZYT W STOW. TECHNIKÓW

W piątek dnia 17 b. m. o godz. 20-ej w sali wielkiej Stow. Techników Pol. (Czackiego 35) odbędzie się posiedzenie techniczne, na którym p. inż. Furuchjelm wygłosi odczyt p. t.: „Podróż w niewidzialne (wiedza współczesna o widmie promieniowania niewidzialnego)”.

INSPEKCJA LECZNIC I PRZYCHODNI LĘKARSKICH

Na terenie Warszawy istnieje 37 lecznic i 126 przychodni lekarskich, bądź lekarsko-dentystycznych. Delegat wydziału zdrowia Komisariatu Rządu przystąpił w tych dniach do planowej inspekcji wszystkich lecznic i przychodni na terenie Warszawy, zarówno prywatnych, jak rów-

RADJO

Czwartek, 16 stycznia 1935 r.

6.30 „Kiedy ranne”. 6.34 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (pl.). W przerwie o godz. 7.20 — Dziennik por. 7.50 Progr. na dz. bież. 7.55 „Parę inform. 8.00 Aud. dla szkół.

11.57 Sygnał czasu. 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Dziennik połudn. 12.15 Poranek muzyczny dla młodzieży szkół powsz. Wyk.: Mała Ork. P. R. Chór Szkół Powsz. pod dyr. T. Mayznera i S. Szymanówna — śpiew. Przy fort. prof. L. Urstein. W progr. muz. polska. 13.00 Grieg: Sonata wiolonczelowa a-moll op. 36, — fortepian (pl.). 13.25 Chwilka gosp. domowe-

15.15 Wład. o eksporcie. 15.20 Przegl. giełd. 15.30 „Sentymt i humor w piosenkach sprzed stu lat” — reportaż muzyczny z Krakowa, 16.00 „Gadaninka Starego Doktora” (W cztery oczy) aud. dla dzieci. 16.15 „Pluty dla znawców”. Utwory R. Straussa, Burleska w wyk. Elly Ney z tow. Ork. Berlińskiej Opery pod dyr. dr. W. van Hoogstratena, Waic

KINA

AS: „Osiem godzin d-ra Morgana” i „Miało Duchów” oraz rewja. AS: „Szaleńcy” i rewja. BAŁTYK: „Melodie wielkiego miasta”. CAPITOL: „Jaśnie Pan Szofer”. CASINO: „Burza nad światem”. COLOSSEUM: „Zaczęło się od pocałunku”.

COLOSSEUM MAŁE: „Antek Poleniaster”. ERA: „6 lat miłości” i „Cygańska krew”.

EUROPA: „Czterech i pół Muszkieterów”. FILHARMONJA: „W walec z carym”.

FORUM: „Wyprawy Krzyżowe” i „Na skrzydłach fantazji”.

HOLLYWOOD: „Burza na Andamii” i rewja.

KOMETA: „Dziewczę z Budapesztu”.

LOS: „Maly Pułkownik” i dod. MAJESTIC: „Całe miasto o tem mów”.

MARS: „Maly Pułkownik”. MEWA: „Niebezpieczna Piękność” i „Marzące usta”.

METRO: „Sprawa i Pogrzeb Dreyfusa”.

MIEJSKI: „Anna Karenina”. MUCHA: „Veronika”.

NOWA TOMBOLA: „Niewolnica z Mandalay” i „Zaproszenie do walea”.

OKO PRASKIE: „Tajemnicza Dama” i „Film z Dżungli”.

PAN: „Manewry miłosne”. PAR. ŚW. ANDRZEJA: „Cuda w Lourdes” i „Noc Wigilijna”.

PETIT TRIANON: „Noc Wiedenskiej” i „Ulica szaleństw”.

POPULARNY: „Świat się śmieje” i rewja.

PRAGA: „Rapsodia Bałtyku”. RAJ: „ABC miłości” i „Wycieczka z Przygodami”.

RENA: „Czerwony Sultan”. RIALTO: „Bądźcież zawsze moją”.

ROXY: „Bengali” i dod. STYLÓWY: „Katarzyna”.

SPINKS: „Chińskie Morza” i rewja. SOKÓŁ: „Niedokończona Symfonia” i dod.

SWIAT: „Panienka z Poste Restante”. TON: „Sequoia” i dod.

UCIECHA: „Noc weselna”. UNJA: „Józef Szmidi” i rewja.

PIĄTEK I NIEDZIELA W OPERZE

JEDYNE 2 WYSTĘPY

prymadonny opery moskiewskiej i leningradzkiej

WALERJI BARSOWEJ
CYRULIK SEWILSKI

gościnnie wystąpią:

W. Bregy, W. Kaczmar,
Jerzy Czaplicki

41 drzeworytów dostaliśmy dla biednych

Ilość drzeworytów, złożonych przez artystów grafików naszemu Działowi Ofiar, zwiększyła się wczoraj o osiem drzeworytów. Otrzymaliśmy trzy drzeworyty od p. Konstantego Sopoćki, oraz pięć od p. Tadeusza Cieślowskiego. P. Cieślowski ofiarował już przedtem pięć swoich drzeworytów, tak

że razem złożył nam ich dziesięć.

Ogólna suma posiadanych obecnie przez nas drzeworytów wynosi czterdzieści jeden sztuk.

Sprzedzą drzeworyty urządziłmy w redakcji. Cena nie jest jeszcze wyznaczona. Po wyznaczeniu cen na poszczególne drzeworyty ogłosimy ich tytuły.

O dalszą niższe taryfy telefonicznej w Warszawie

Zarząd Związku Stowarzyszeń Przyjaciół Wielkiej Warszawy wystosował do p. Min. Poczt i Telegrafów pismo, w którym ponownie prosi o rozpatrzenie sprawy taryfy telefonicznej w stolicy. Wysłane bowiem uprzednio przez Związek postulaty nie znalazły dostatecznego uwzględnienia w minimalnie obniżonej od 1 stycznia r. b. taryfie telefonicznej. Dokonana zniżka opłat nastąpiła w sposób mechaniczny i b. niedostateczny. Mające być obecnie pobierane opłaty są nadal przeciętnie wyższe w odniesieniu do cen jednostkowych, niż w r. 1934, cho-

ciaż już wtedy, wraz ze wzrostem siły nabywczej pieniądza i powszechnej niżki cen, były za wysokie, gdyż odpowiadały poziomowi gospodarczemu z 1928 r.

Taryfa winna być zastosowana do wytycznych polityki gospodarczej rządu premiera Kościłkowskiego, głoszącej jako jedną z głównych zasad, by drogą obniżenia cen jednostkowych dążyć do zwiększenia obrotów.

Z tych względów Związek prosi p. ministra o spowodowanie rzeczywistej reformy taryfy pod kątem znacznego jej obniżenia.

Pełna tabela loterii

9-ty dzień ciągnięcia 4-tej klasy

I i II ciągnięcie

Główne wygrane

Zł. 10.000 — 22887 115360 167535
Zł. 5.000 — 430 20090 97455
Zł. 2.000 — 50842 73555 83268
84321 90059 91675 92927 105335
108790 116274 126184 147882 155308
163761

Zł. 1.000 — 560 1554 8006 9578
13928 14188 22050 43280 57130
65976 78192 78488 87087 93051
100865 108234 106581 107202 116175
128870 130875 135424 138901 145329
150057 155459 156166 162144 171510
175742

Wygrane po 200 zł.

154 286 319 29 415 500 09 20 58
622 72 926 1200 28 382 426 561 63
763 922 2206 471 788 818 3346
424 822 80 4120 209 24 423 500 51
773 802 21 5040 135 482 623 747 811
72 965 85 6113 291 361 498 838 952
78 7006 147 485 679 98 847 81 920
8024 184 92 264 75 307 78 495 602
07 21 727 9953 232 408 40 688 751
934 10066 175 419 652 725 874 11032
54 128 271 671 76 737 55 827 965
12178 243 381 741 915 18171 143 329
80 65 522 631 910 14038 124 52 299
812 15131 267 314 22 55 64 671 719
50 60 70 16016 111 68 353 471 587
650 833 17161 97 201 12 306 38 444
956 905 09 18038 197 437 55 861 922
15081 132 75 559 660 721 991
20139 302 409 38 542 69 786 21053
62 213 23 307 29 656 740 834 928 52
21177 296 399 529 46 641 45 67 77 89
748 887 986 23032 127 222 479 684
823 79 975 24026 69 157 214 875 519
938 25035 115 01 28 206 07 11 319
415 620 51 71 939 26210 21 79 596
629 763 808 27105 14 15 755 998
28018 78 331 97 681 748 78 867 70
981 23015 68 65 248 82 343 45 445
98 673 759 88 29 901 30007 63 308 17
491 500 636 955 31090 105 25 375 78
487 621 765 845 32007 57 148 451 69
09 745 62 639 81 33126 214 550 659
68 731 820 28 48 920 34091 204 99
461 581 89 603 61 768 35063 94 159
290 429 56 67 686 902 36362 88 670
801 987 87119 33 85 47 607 618 34
767 898 945 89 28 095 146 850 496
563 716 22 63 39016 132 79 808 970
60

40010 43 131 314 22 904 14 41106
65 340 688 972 42101 62 459 511 606
709 17 974 48012 194 207 375 799
344001 107 322 412 652 807 16 33
45014 101 06 397 560 714 853 46149
290 402 31 35 713 984 47042 273 670
718 88 972 48417 83 71 571 675 86
212 216 386 505 25 699 847 53 973
75011 96 285 361 568 910 53 70 76066
100 212 63 482 544 666 98 803 77033
142 281 319 439 597 751 812 72 906
78174 255 94 339 424 513 823 51 79162
22 238 47 413 920 962 80999 118 90
238 417 22 77 96 519 63 737 52
810238 42 64 95 107 327 71 73 80 87
824 43 82037 233 33 427 753 801 9 923
979 83 239 226 90 94 229 420 35 567
73 716 70 86 817 987 84031 173 90 279
305 46 465 567 79 732 67 846 944 85113
59 77 265 353 477 620 46 7226 34 43
825 920 86312 53 622 62 826 66 947 95
87048 104 211 37 46 463 98 510 667 93
735 88229 66 379 787 8220 973 39269
401 224 69 587 752 882 964 95 90018
144 280 322 431 48 52 550 682 736 81
868 906 92 916227 851 907 45 92141
331 761 885 972 93130 332 412 14 545
758 90 942 94187 351 493 671 769 808
93 914 25 42 95000 34 123 40 265 353
68 82 83 537 760 943 47 96067 269 88
314 519 7422 8122 61 63 97306 72 538
55 710 61 70 804 7 92 906 69 73 85
98094 181 451 70 562 625 922 769 885
925 99277 398 529 79 60 633 72 7220
953 100133 60 354 403 4 82 90 534 603
31 844 76 963 101021 43 79 131 34 243
54 77 4 555 655 797 804 77 906 10222
342 424 633 91 838 909 103142 2240 536
616 30 751 829 104062 92 223 325 31
67 425 54 509 621 718 32 823 71 105135
227 406 61 97 525 710 831 941 106019
36 213 372 437 75 817 25 963 107049
113 2273 95 338 58 475 554 727 50 915
820 49042 329 88 432 55 613 778 817
551287 236 74 611 819 56 986 55003
29 200 6 13 44 338 716 64 80 57022 45
95 344 506 11 50 58 901 580309 105
61 335 85 504 655 99 728 999 59680 218
33 372 699 708 16 50 906 52 54
50035 36 337 40 926 75 581 725
45 71 810 37 87 99 916 51093 152 34
262 79 434 56 77 485 52011 68 107
281 300 432 552 75 622 90 766 962
53023 47 10 282 395 541 760 34133
74 225 373 404 88 506 51 666 90 770
836 982

60045 48 -135 41 225 332 555 57 644
913 61019 73 87 117 95 262 437 731 64
73 923 62093 171 296 351 488 551 71
91 606 81 98 806 998 63061 124 373
440 47 523 51 811 928 52 64922 243 320
57 629 67 89 99 712 88 857 951 98
6003 10 12 311 518 831 60 66169 353
548 735 861 75 921 30 91 67457 523 39
42 48 657 869 63004 66 84 314 429 526
87 428 32 962 69018 140 368 89 97 503
64 664 78 713 804 49 70055 183 99 257
325 222 94 562 75 685 98 1065 113 99
249 430 778 838 72216 48 405 55 529
612 34 805 32 930 62 73068 881 249
26 128 560 828 61 917 26 74055 119 92
118 20 263 90 74 410 510 731 93 109038
722 847 935 110114 48 73 244 392 497
649 56 99 849 988 111143 45 73 74 209
398 457 60 336 55 621 719 800 67 921
59 71 76 112413 60 581 638 739 921
113095 150 63 2220 319 501 78 659 732
942 84

114148 74 291 44 524 28 635 827
83 15010 96 241 49 452 56 560 776
827 971 116064 81 342 426 514 17 40
846 83 117092 201 645 782 118068
101 326 492 653 638 728 78 801 88
989 119124 202 358 581 92 847 992
120026 135 205 31 81 485 539 606
74 703 98 121271 392 427 715 82
842 122013 143 227 358 63 86 419
715 40 832 123056 179 212 27 484
576 854 928 47 65 90 121038 48 68
311 92 429 603 21 772 940 84 99

127367 832 44 99 466 70 98 531 696
784 126011 24 133 61 280 642 53
745 127180 214 85 90 312 772 805
40 128023 151 217 592 780 803 20
945 129000 179 211 28 316 587 728
885 981 130281 351 405 91 656 777
946 97 131005 39 99 224 69 85 305
22 578 679 707 84 912 49 72 132112
225 347 463 75 78 504 632 812 20
79 133030 51 156 341 421 50 59 70
575 98 850 59 917 134082 533 63 461
759 965 72 80 135003 3 69 116 40
204 91 490 519 57 663 66 984 136102
222 31 60 813 15 601 780 833 967
137093 145 814 18 568 646 67 822
51 921 72 138255 58 434 139066 99
338 57 51 59 332 422 57 550 82 678
94 99 766 805 11 937 51 86
140317 71 207 437 507 27 60 703 825
47 78 141041 49 120 89 209 56 96 425
694 74 88 816 27 932 142004 40 75
299 67 314 41 82 93 439 592 635 99
141362 223 310 28 499 549 690 736 49
692 954 144250 98 477 78 585 99 814
44 94 946 145034 197 244 373 425 699
582 146171 360 66 722 843 975 147013
211 33 305 663 732 810 148047 49 86
205 10 73 416 74 76 573 71 45 89 813
33 918 149018 24 105 214 81 309 71
423 590 607 54 733 69 800 9 150062
229 325 469 531 668 93 714 151055
119 97 447 72 794 816 34 42 81 152004
566 776 810 924 153079 173 295 324
647 905 92 154660 71 856 991 155077
119 93 277 554 865 156078 112 18 296
465 723 883 950 157009 231 365 610
860 158111 85 234 45 400 518 70 740
98 159022 70 113 45 57 267 80 313
550 638 79 88 864

160112 59 91 309 33 59 592 602 787
161039 227 31 314 56 435 582 724 59
878 949 162133 357 440 512 57 59 736
919 163092 117 310 87 583 817 33 35
916 72 164129 365 86 425 32 592 735
917 85 165013 36 204 849 573 743 873
963 166104 10 92 422 838 928 167030
43 50 144 335 434 557 96 766 70 803
16 910 168192 212 363 561 771 855
169025 109 209 428 20 34 45 73 634
917 75 824 74 170124 282 351 478 592
601 31 78 882 171035 182 91 249 433
212 172114 27 30 280 435 44 894
173022 247 66 325 26 423 633 844 62
79 950 68 174108 20 58 295 409 701 62
940 79 175028 54 286 345 457 77 513
79 689 785 94 853 91 176080 152 239
217 18 449 600 15 937 177282 408 854
178015 231 488 632 709 934 70 79 88
93 179124 47 77 227 73 363 514 58
611 52

189045 94 239 306 481 741 83
181106 14 60 200 327 34 36 486 182932
41 77 136 43 232 84 93 361 488 522
641 749 896 903 183213 39 338 424 53
556 70 605 69 771 962 97 184193 305
614 809 185028 36 66 115 355 188050
38 404 71 548 604 725 74 833 73 914
187039 46 90 112 74 299 494 574 73
846 914 89 188012 108 41 270 331 547
383 499 720 45 84 864 921 56 78 191813
269 367 406 576 762 880 915 63 191218
19 26 83 93 557 612 67 649 84 192733
49 959 193085 256 81 315 73 511 60
651 807 933 63 94 194030 130 434 55
554 711

148 361 568 1036 277 361 630 908
84 2604 717 83 943 3005 204 58 72
96 816 57 83 543 717 58 989 4148 271
540 91 972 6068 92 49 238 729 6003
212 21 359 417 529 629 51 7315 19
427 84 540 685 737 836 932 8008 72
837 96 617 9059 384 504 654 903
10016 276 353 622 772 925 82 11114
483 558 67 867 12436 55 632 92 833
41 962 68 18465 691 735 850 953
14423 558 635 743 61 15157 205 407
501 16811 12 499 684 706 17255 349
466 92 18296 361 72 409 86 505 13
74 19013 234 382 966 85 20050 378
487 531 789 62 944 21052 72 390 427
551 22273 674 23101 255 99 514 17
613 791 861 24049 173 368 474 710 81
25398 598 26104 980 27007 778 28791
29678 920 812 428 38 57 975 30026 41
868 797 988 31128 550 825 65 32131
760 66 940 33390 474 96 910 34027
155 93 260 477 541 600 35005 72 274
94 538 68 432 875 84 979 36187 89 267
78 504 87 969 33328 38550 250 58 847
880 941 39433 61 766 856 935 70
40229 43 496 513 646 704 68 858 41269
815 11 54 998 42819 52 43043 561 604
44025 47 712 89 875 45078 927 94
46096 47018 52 602 739 48179 537 915
49434 53 50433 46 49 709 51134 30
509 52092 149 95 455 894 53962 314
441 47 791 867 5113 775 55203 40
775 909 47 89 56234 60 71 335 647
905 87 57267 358 110 849 59 953
85233 416 50970 130 874 946 60578
848 68 61020 114 536 62149 725 37
911 63521 830 64185 256 613 76 66117
407 512 22 32 66195 98 73 558 425
98 71 544 49 67053 64400 60422 725
46 70058 114 615 749 907 1098 861
72302 78 607 772 863 73232 42 804 92
74405 85 946 75542 346 76225 357
565 77466 725 53 936 7819 420 572
862 79045 179 144 82 292 587 638 97
80308 435 98 706 15383 918 82183
8117 933 88019 765 70 54064 606 923
85102 440 68 722 823 944 86233 635
978 98 87856 781 338 46 912 23 88033
815 215 420 64 611 86 934 84 89235
321 85 466 771 90438 375 527 57 798
541 91014 122 807 569 652 92126 37
303 66 582 861 935 33262 475 590
94141 57 257 537 95 95208 780 845
63 90356 97148 252 380 509 85 686
826 938 98021 64 140 204 635 701 995
24 99001 241 429 557 91 939 100199
500 734 60 819 101353 670 788 102047
736 108120 222 638 55 870 104242 404
98 665 803 927 1036 88 825 106049
418 638 107027 167 228 418 519 33
765 800 168185 224 608 106952 8192
40 442 58 574 110 76 264 369 110267
94 322 85 456 112205 532 54 665 755
91 212 9114 774

114019 53 121 286 400 959 115265
368 954 116353 975 117298 582 340
850 118342 575 89 117323 624 120169
294 268 851 948 121038 240 742 92
816 122497 558 748 922 97 122069 80

114019 53 121 286 400 959 115265
368 954 116353 975 117298 582 340
850 118342 575 89 117323 624 120169
294 268 851 948 121038 240 742 92
816 122497 558 748 922 97 122069 80

114019 53 121 286 400 959 115265
368 954 116353 975 117298 582 340
850 118342 575 89 117323 624 120169
294 268 851 948 121038 240 742 92
816 122497 558 748 922 97 122069 80

IV ciągnięcie

Główne wygrane

Stala wygrana dzienna zł. 30.000
padła na nr. 33853.
Po 10.000 zł. — 44828 146705
175588.
Po 5.000 zł. — 249 21046 38566
148440.
Po 2.000 zł. — 38173 73387 75863
85906 133942 157909 160379 168226
180880
Po 1.000 zł. — 17397 27504 31840
37784 38646 41679 43901 48988 60966
52990 69001 73895 75101 89512 94811
105340 131399 115737 116073 118102
125439 126487 131845 132521 139151
140676 154545 155195 170230 170297
171492 174374 175882 192548 193602

336 747 834 924 1036 123 358 525
661 66 2078 465 519 82 695 812 919
5214 56 332 92 585 91 605 4333 88
613 5001 165 645 78 902 6030 122 442
532 768 73 932 7002 203 418 22 631
80900 120 518 920 9077 201 757 865
900 10115 237 586 91 726 41 11253 813
12146 265 77 722 32 13197 480 549
779 97 100 933 44 14127 577 92 725
33 76 889 923 12598 295 523 754 95 891
16013 114 76 662 76 977 17454 76 796
813 56 13338 589 612 968 19044 58
105 232 524 633 20086 113 220 62 454
522 680 719 22 47 817 21037 433 63
22025 139 377 485 681 883 23151 98
463 878 24426 857 954 23099 239 467
662 80 835 914 2

Kraj pożyczanej kultury

Walka kultury chińskiej z europejską w Japonii

W angielskim piśmie, które wychodzi w Tokio, p. t. „Contem porary Japan”, zamieszczono interesujący artykuł Nyozekeana Ila segawa, znanego publicysty japońskiego. Artykuł jest bardzo ciekawy i bardzo znamienity i warto jest przytoczyć go bodaj częściowo, z tego względu, że ostatnio Japonia jest jednym z tych mocarstw, na które w obecnej dobie zwrócone są oczy całego świata. Wiadomo bowiem, że Japonia zaczyna mieć coraz większe znaczenie w polityce Wschodu i dlatego jest ona w tej chwili przedmiotem obserwacji wszystkich.

KULTURA JAPOŃSKA

Otóż w artykule tym poruszona jest sprawa kultury japońskiej. Jest to ciekawe z tego względu, że Japończycy słyną, jako naród wybitnie kulturalny, jako państwo, które w niesłychanie szybki sposób potrafiło przyswoić sobie kulturę europejską, a co ważniejsze — zastosować ją mądrze i chytrze. Jako cechę charakterystyczną przytacza się niezwykłą praktyczność w tym zakresie narodu japońskiego.

Wszelka wiedza, wszelka informacja, jaka dotrze do kraju kwitnacej wiśni, natychmiast znajduje praktyczne zastosowanie, przynosząc korzyść państwu i ludności. Jest to niewątpliwie wielka zaleta, chociaż nie brak takich, którzy robią Japonii zarzut nadmiaru utylitarysty.

RYŻ I JEDWAB

Najbardziej uderzający w historii Japonii jest fakt tej wprost nieprawdopodobnej szybkości, z jaką Japończycy zdołali przyswoić sobie zdobycze starej kultury chińskiej na potrzeby swego zwykłego, codziennego życia. Wystarczy przytoczyć klasyczny przykład, — ryż, podstawową żywność Japończyków, a następnie jedwab, którego produkcja i eksport przynosi państwu niemały dochód. Oczywiście, jak wiadomo, zarówno ryż jak i jedwab, były zawsze produkowane przez Chiny i dopiero później przedostały się na teren Japonii.

Ale widać taki już jest los Japonii, że wszystko musi mieć pożyczane, do tego stopnia, że na-

wet przyswaja sobie wierzenia innych narodów, kultywując je pieczołowicie.

JAPONIA I EUROPA

Nie trzeba oczywiście nawet mówić o tem, jak wielki wpływ wywarła na Japonię kultura europejska. Kultura ta wtargnęła we wszystkie dziedziny, przyniosła więc ewolucję obyczajową, przyniosła odzież europejską, zapana wala w architekturze. Jeśli chodzi o tę ostatnią, to znalazła ona przedewszystkiem zastosowanie w budowie gmachów publicznych. Japończycy uważali, że ten typ budowy jest najbardziej odpowiedni i przyjęli go bardzo chętnie, nie dodając przytem, co ciekawsze, żadnego swoistego charakteru, choćby np. urbanistyczne europejskiej.

Naomiast na użytek prywatny chętnie w dalszym ciągu stosują stare budownictwo japońskie, które, rzecz zrozumiała, bardziej od-

powiada klimatowi i charakterowi terenu Japonii.

ZDOBYCZE INTELEKTUALNE

W dziedzinie intelektu Japonia również nie może się poszczycić znow tak bardzo swoimi własnymi zdobyczami. Jest trochę literatury, trochę malarstwa i to prawie wszystko. A pozatem? Po zatem inteligentnie warstwy japońskie chciwie absorbują wiedzę europejską i jeśli przypadkiem ktokolwiek się znajdzie w audytorium wyższej uczelni kraju wschodzącego słońca, to niech będzie przygotowany na to, że nie znajdzie w nim nic japońskiego, oprócz... słuchaczy i ewentualnie profesora.

Pozatem cała architektura sali i umeblowanie, odzież słuchaczy, wszelkiego rodzaju akcesoria i narzędzia pracy naukowej — wszystko to pochodzi z Zachodu. Jeszcze więcej, zagadnienia, nad którymi się dyskutuje, tema-

ty wykładów — filozofia, prawo etc. są ekskluzywnie europejskie. Młodzież japońska wzrasta w tej atmosferze i uczy się myśleć kategoriami filozofów europejskich, a od czasu do czasu przybywa tylko jeszcze do tej wiedzy stara, pełna tradycji — wiedza chińska.

W ten sposób w umyśle Japończyka istnieją jednocześnie jakby dwa oświelenia każdej kwestii, dwa elementy, które pozostają w wiecznym antagonizmie — wiedza europejska i wiedza chińska. Jest to fenomen w swoim rodzaju, którego nie spotykamy u żadnego innego narodu.

Trzeba przytem jednak dodać, że Japończycy przy swoich fenomenalnych zdolnościach potrafią zarówno jedną jak i drugą wiedzę odpowiednio zastosować i wykorzystywać, ale, o dziwo, nie mogą się zdobyć na stworzenie indywidualnej, odrębnej swojej własnej cywilizacji.

Sensacyjny wynalazek amerykański Widzimy wśród największych ciemności Nic zakrytego dla oczu ludzkich

Prasa amerykańska donosi o sensacyjnym wynalazku dwóch uczonych dr. Władzimirza Zworykina i dr. Ado Mantona, którzy skonstruowali przyrząd pozwalający oku ludzkiemu percypować zarówno promienie ultrafioletowe jak i infraczerwone. Próby robione z nowym wynalazkiem przed komisją fizyczną Amerykańskiego Towarzystwa Naukowego dały

bardzo pomyślne wyniki.

Dzięki zastosowaniu nowego przyrządu, który działał może, jako teleskop i mikroskop, zwiększa się pole widzenia ludzkiego oka. Chirurg czy lekarz zaopatrzony w nowy przyrząd będzie mógł śledzić szczegółowo procesy zachodzące w organizmie na głębokości 3 cm. pod skórą. Dowódca oddziału wojska maszerującego

w nocy, będzie mógł mimo największych ciemności widzieć dokładnie drogę, którą poprowadzić oddział. Na wojnie w czasie ataków i podchodów nocnych, aparat telewizyjny oddać może nieocenione usługi.

Aparat ten znaleźć może zastosowanie również w lotnictwie i żegludze morskiej. Pilot samolotu zaopatrzony w aparat dr. Zworykina i dr. Mantona będzie mógł, nawet wśród największych ciemności lądować na nieznanym terenie bez obawy uszkodzenia samolotu. Statki nawet w najgłębszej mgłę znajdą łatwo drogę do portu.

Idea tego aparatu nie jest wprawdzie nowa, bowiem już stał się angielski „Queen Mary” zaopatrzony będzie w przyrząd chwytający promienie infraczerwone, które pozwolą mu odbywać bezpieczne podróże nawet wśród największej mgły. Zastosowanie aparatu dla celów codziennych i zawodowych otwiera jednak przed ludzkością nowe, szerokie możliwości.

„Ręka” w żołądku

Dziwy chirurgii nowoczesnej

Chirurg szpitala miejskiego w Tucker, skonstruował aparat, przy pomocy którego można dokonywać zabiegów w żołądku, nie uciekając się do operacji. Do żołądka wprowadza się mianowicie pincetkę schowaną w długiej rurce gumowej, pincetkę można kierować i wykręcać na wszystkich stronach, a także otwierać ją i zamykać.

„Długą ręką” wykonywa się zabiegi łącznie z prześwietleniem rentgenowskim żołądka, przez co można kontrolować jej ruchy. Przy pomocy pincetki wykonał dr. Tucker kilka zabiegów, polegających na wyjęciu z żołądka znajdujących się tam sztucznych zębów, co w innym razie mogłoby być wykonane jedynie tylko drogą operacji.

Budowa portu rybackiego w Wielkiej Wsi

GDYNIA, 15.1. (Tel. wł.). Ministerstwo Przemysłu i Handlu podpisało już umowę z Konsorcjum Francusko - Polskim, na budowę portu rybackiego w Wielkiej Wsi. Wykonanie umowy przewidziane jest na okres 2 lat.

Port ten posiadać będzie powierzchnię wodną 14 ha ujętą w basen ograniczony falochronami od strony zachodniej o długości 760 m, i od strony wschodniej o długości 320 m. oraz molo wewnętrzne o długości 160 m, dzielące basen na 2 części. W basenie tym przewidziana jest budowa 4 po-

mostów drewnianych, z których 3 mniejsze służyć mają dla kutrów rybackich, a jeden większy dla statków żeglugi przybrzeżnej. W ciągu r. b. przy budowie portu wykonane zostaną mola zewnętrzne, ubezpieczenie brzegów, bocznic kolejowa i droga kołowa.

W ten sposób zrealizowane zostaną dawne starania ludności rybackiej oraz zwiększone bezpieczeństwo przy połowach kutrami i przez to winien się też podnieść ogólny dobrobyt rybaków.

H U M O R

ZA PÓŹNO...

Prokurator telefonuje do lekarza — swego przyjaciela:

— Na ulicy X. popełniono morderstwo na osobie młodej dziewczyny. Proszę zaraz stwierdzić zgon i podać szczegóły zbrodni!

Bezpośrednio po tem poleceniu prokurator otrzymuje jednak dokładniejsze szczegóły wypadku, wysła więc na miejsce przez posłańca nowe rozporządzenie: „Dziewczyna żyje! Proszę wstrzymać wszelkie kroki!”

Lekarz odpowiada na to z pobliskiego sklepu:

— Za późno! Sekcja zwłok już się odbyła.

BIŻUTERIA

Ojciec mówi do synka:

— Nie pójdziesz dziś do szkoły. Bozia dała ci dwu małych braciśzków. Jutro dam ci kartkę do szkoły z wytłumaczeniem nieobecności.

Chłopiec robi minę zamysłową, wobec czego ojciec pyta:

— Co ci się nie podobało?

— Czyby nie można, tatusiu,

zrobić tak, że na jutro zaniosę świadectwo o jednym braciśku, a za dwa tygodnie — o drugim?

TO, CO OPOWIADAJĄ

— Ludzie opowiadają sobie — mówi Edward — że żenisz się z Lulą tylko dla jej posagu?

— Podwójna blaga! Popierwsze Lula няма pieniędzy, podru-gie ani myślę o ożenku!

(Mercury).

ZNA JĄ

— Czekaj na mnie o ósmej według zegara normalnego!

— Pięknie... a o której przyjdiesz?

(Le Rire)

Odpowiedzi redakcji

P. E. M., stacja Dęblin. Za uprzejme uwagi serdecznie dziękujemy: list ten jest jedynym, jaki od Pani otrzymaliśmy. Z nadesłanego materiału, jako ze zbyt ogólnikowego, niestety, nie skorzystamy.

Zygmunt Jurkowski

37)

Księżycowe interesy

Powieść

— To od mego Maciusia — chwaliła się, wachając kwiaty.
— Zrobiłaś mi prawdziwą przyjemność — dziękował żonie Maciej — ale poczekaj, ja ci także zrobię niespodziankę, zobaczysz! — odgrażał się, całując ją po rękach.

Po obliczeniu kasy, która wykazała dziewięć złotych brutto, wniesionych przez jakichś niepowściągliwych melomanów, wszyscy najbliżsi znajomi debiutantki udali się do starej winiarni. Paweł przedtem zabrał Macieja do swego mieszkania, gdzie przebrali się obaj do podróży, mieli stąd blisko do winiarni, znajdującej się również w pobliżu dworca. Zasiedli przy stole w gronie zwiększonym przez szereg kuzynek i ciotek, popijając wino, spoglądali od czasu do czasu na zegar. Przed drugą zaczęli się żegnać.

— Już odjeżdżacie — zmartwiła się pani Dorota — no, to żegnaj, drogi mój! A nie wychylaj się z pociągu! — ostrzegala, całując Macieja na pożegnanie.

— Pamiętajcie zbadać wszystko gruntownie, niczego nie przeoczyć, wszystko skrupulatnie notować! — upominał Dziubił.

Wyszli, zdążając na dworzec piechotą, Maciej wyprzedził Pawła i drobił przed nim małymi kroczkami, kołysząc cienką szyją z boku nabok. Do podróży wystrzelił się na sportowca i nogi jego w cienkich pończochach zdradzały chudość nieprawdopodobną. Idąc, radował się jeszcze sukcesami żony.

— Ale powiedz, Pawełku, jest zdolna, czy nie?! — dopytywał się z dzieciinną natarczywością.

— Myślę, że tak — odpowiadał mu Paweł machinalnie, bowiem nagle poruszyło się w nim sumienie.

Patrząc na Macieja, na tę istotkę bezbronną i niezarną, pomyślał sobie, że właściwie nie powinien narażać go jeszcze na niepotrzebne koszty podróży do miasta K. — Przecież z tej pożyczki nie będzie — myślał, patrząc na kiwającą się szyję Macieja — pocóż wprowadzać w błąd tego biedaka i zwodzić, kiedy sprawa jest wyraźnie straconą, to wprost nieludzkie.

Weszli na dworzec, do pociągu mieli dwadzieścia minut czasu, Maciej wydobył pieniądze i odliczał potrzebną sumę na bilety. Mylił się, liczył odnowa, poprawiając na nosie żółte okulary, a Paweł, który już postanowił wyjawiać mu wszystko, zastanawiał się od czego tu zacząć.

Maciej uporał się wreszcie z pieniędzmi i zwrócił się w kierunku kasy.

Paweł przytrzymał go za rękaw.

— Poczekaj, wstrzymaj się! — rzekł.

Maciej podniósł na niego zdziwione oczy.

— Co się stało, czy zapomniałeś czego? — zaniepokoił się.

— Nie kupuj tych biletów, proszę cię.

— Jakto, więc jakżeż pojedziemy?!

— Prostu wcale nie pojedziemy!

— Dlaczego?

— Dlatego, że nie mamy pociągu jechać. Ot i wszystko!

— Nic nie rozumiem, przecież musimy zbadać...

— Niczego nie musimy badać, bo z pożyczki... będą naci — a widząc przerażenie w oczach Macieja, powtórzył jeszcze raz, rozkoszując się własną brutalnością. — Tak, bratku, z pożyczki będzie g...!

— Więc... jakto... nie nie rozumiem — bełkotał po chwili — przecież pani Zula... przecież tato rozmawiał z panem Biedrynieckim...

— Tak, ale ja rozmawiałem z nim później i... — Paweł zawał się.

Maciej wbił w niego pytające spojrzenie, całą swoją skurczoną osobą wyrażał pytanie pełne strachu.

— No, i co, mów na miłość Boską! — wykrztusił zamierzającym głosem.

— I nakładłem mu po mordzie! — odrzekł Paweł tonem chęlnie bezczelnym.

Maciej zbaraniał do reszty.

— Komu nakładłeś, panu Biedrynieckiemu?

— Tak, tym kulakiem — stwierdził Paweł, pokazując Maciejowi pięść.

— Pawle, czyś ty aby przy zdrowych zmysłach? — głos Macieja załamał się łkaniem. — A cóż on na to?!

— A nie, podbił mi oko, pamiętasz, było przez parę dni czerwone, to jego sprawa, pana Biedrynieckiego...

Ogłupiały zupełnie Maciej przestał go indagować, przez dłuższy czas milczał, stojąc ze zwieszoną głową, po chwili otworzył usta, jakgdyby chciał jeszcze zadać pytanie, ale zniechęcony machnął tylko ręką. Tymczasem wskazówki zegara przekroczyły godzinę drugą. Pociąg do miasta K. odjeżdżał bez nich.

Zgnębiony Maciej podźwignął swoją walizkę, zmierzając ku wyjściu. Paweł szedł za nim. Przed drzwiami zatrzymali się, gdyż okazało się, że pada deszcz, stojąc, patrzyli bezmyślnie na mokre budy dorożek i ociekające wodą taksówki, które, trąbiąc, zataczały przed dworcem esy floresy. Maciej postawił kornierz marynarki, obejrzał się na Pawła i wyrzekł głosem niezdeterminowanym:

— I co teraz robić?

— Nie wiem, w każdym razie nie możemy wracać do winiarni, przeraża się, jak nas zobaczą.

— Musisz opowiedzieć mi, jak to się stało...

— Myślę, że najlepiej zrobimy, jeżeli siądziemy w bufecie i przecekamy ten deszcz, przez ten czas opowiem ci wszystko.

Maciej zgodził się, upatrzyli sobie zaciszny kąt i usiedli.

— Możebyś napił się wódki, dobrze ci to zrobi — doradził Paweł.

Tymczasem podochocone grono w winiarni, bawiło się w najlepsze z panem Łędzianem na czele, który nie przeczuwając straty pięciu tysięcy wplaconych Kociom, wpadł w doskonały humor, czuł się młodo i weselił narówni z młodymi. Co pewien czas wstał z kieliszkiem w rękę i wygłaszał beztroskie toasty, zdobne w aluzję i znaczące niedomówienia. Niebaczność owładnęła nim do tego stopnia, że zaczął nawet podać dwie flaszki starego tokaju (po czterdziestu złotych sztuka) i zachęcał stare ciotki do picia.

C. d. n.

REDAKCJA: Warszawa, Nowy Świat 22. Telefon: 6.66.68 (redaktor naczelny), 6.66.68 (sekretariat), 6.66.99 (ogólny). Sekretarz redakcji przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w godz. 12 — 13.

ADMINISTRACJA: Warszawa, Zgoda 1. Telefony: Administracja i Zarząd 691-64. Prenumerata 691-66. Wydział ogłoszeń 691-56. Skrzynka pocztowa 745. Adres telegraficzny — A B C Warszawa. Konto P. K. O. Nr. 13550.

PRZEDSIĘWZIĘCIA: Kallisz, Aleja Józefiny 11, tel. 209; Piłkówek Trybunałski, Słowackiego 9, tel. 59; Włocławek, Cyganka 26, tel. 136.

PRENUMERATA: miesięczna (z odnośnikiem do domu) i zamiejscowa zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B. wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal-ty (na wszystkich stronach po 6 szpal-ty) na 1-iej stronie — 1 zł., 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekar-skie — 30 gr. Nekrologia po 3 gr. Ilość po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty i wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.